การสัมมนาผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565

CMU
CHIANG MAI UNIVERSITY

การถ่ายทอดแผนพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ

วันที่ 18 – 19 มิถุนายน 2565
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสัมมนาผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565

CMU
CHIANG MAI UNIVERSITY

การถ่ายทอดแผนพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ

วันที่ 18 – 19 มิถุนายน 2565
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

CMU
CHIANG MAI UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยนวัตกรรม

คำนำ

การสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 เรื่อง “การถ่ายทอดแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) จากนโยบายสู่การปฏิบัติ” ในวันที่ 18 – 19 มิถุนายน 2565 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ประการแรกเพื่อถ่ายทอดแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 ให้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ เพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ประการที่สองเพื่อระดมความเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการตามแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ตามแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 และประการสุดท้าย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีโอกาสพบปะและปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจในการผลักดันมหาวิทยาลัยให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ในการนี้ มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณท่านนายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์เกษม วัฒนชัย ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาในครั้งนี้ ตลอดจน ดร.สันติธาร เสถียรไทย (Group Chief Economist บริษัท Sea Limited) ที่ได้มาบรรยายพิเศษ เรื่อง “บทบาทสถาบันการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงของโลก” และ ดร.วิรไท สันติประภพ (อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่) พร้อมด้วย ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ (ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล) ที่ได้ร่วมเสวนาในหัวข้อ เรื่อง “Digital Transformation องค์กรขนาดใหญ่ : ขับเคลื่อนอย่างไรให้เกิดผล” ซึ่งทุกท่านได้ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง รวมไปถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสัมมนาทั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย, กรรมการสภาวิชาการ กรรมการบริหารงานบุคคล, กรรมการนโยบายการเงินและทรัพย์สิน, กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย, กรรมการกำกับการบริหารความเสี่ยง, กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอื่น ๆ อันประกอบไปด้วยท่านผู้อาวุโส ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยในกิจการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้บริหารส่วนงาน และผู้บริหารหน่วยงาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การจัดสัมมนาครั้งนี้ เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยและสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างดีทุกประการ

(ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารฉบับนี้ใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๔ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในระบบ CMU e-Document ตามรหัสอ้างอิงเลขที่ : ๓A๑๘๔๐-B๘๓-๗๗๘

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
ส่วนที่ 1	คำกล่าวเปิดการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 เรื่อง “การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ” โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย (นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	3
ส่วนที่ 2	การบรรยายพิเศษ เรื่อง “บทบาทสถาบันการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงของโลก” โดย ดร.สันติธาร เสถียรไทย (Group Chief Economist บริษัท Sea Limited)	7
ส่วนที่ 3	การเสวนา เรื่อง “Digital Transformation องค์กรขนาดใหญ่ : ขับเคลื่อนอย่างไรให้เกิดผล” โดย ดร.วิรไท สันติประภพ (อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และ ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ (ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล)	18
ส่วนที่ 4	การบรรยายพิเศษ เรื่อง “แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)” โดย ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล (รองอธิการบดี)	25
ส่วนที่ 5	การบรรยายพิเศษ เรื่อง “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล พ.ศ. 2566 – 2570” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วรยศ (รองอธิการบดี)	38
ส่วนที่ 6	การนำเสนอผลการสัมมนากลุ่มย่อย	46
ส่วนที่ 7	คำกล่าวปิดการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 เรื่อง “การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ” โดย ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต (อธิการบดี)	77
ภาคผนวก	ประมวลภาพการสัมมนา บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)	79

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำกล่าวเปิดการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565

เรื่อง “การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย
นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรียน ท่านอุปนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภาวิชาการ กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย ท่านวิทยากรและผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทุกท่าน

คุณค่าของการถอดบทเรียนจากอดีต คือ การเรียนรู้พื้นฐานของปัจจุบัน จากข้อมูลหนังสือเรื่อง สมเด็จพระปิยมหาราชกับการปฏิรูปการศึกษา โดย รศ. วุฒิชัย มูลศิลป์ พ.ศ. 2553 แสดงถึงข้อมูลจำนวนโรงเรียนของประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งในระยะแรกเป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งโดยมิชชันนารี ต่อมาระยะหลังรัชกาลที่ 5 ได้ทรงก่อตั้งโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น จำแนกข้อมูลดังนี้

ปี	กรุงเทพฯ	มณฑลต่างๆ
พ.ศ. 2428	19	10
พ.ศ. 2454	437	3,235

ตารางที่ 1: จำนวนโรงเรียนในสมัยรัชกาลที่ 5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในด้านต่าง ๆ ล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 ทรงมีพระบรมราโชบายทางด้านศึกษาที่สำคัญ เช่น ประการแรก ความพยายามพัฒนาคนผ่านการให้การศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีความรู้มีการศึกษา ป้องกันการเข้ามายึดครองของชาติตะวันตกได้ จากข้อมูลในตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำนวนโรงเรียนเพิ่มจำนวนมาก นับตั้งแต่ต้นรัชกาลที่ 5 กระทั่งสิ้นสุดปลายสมัยรัชกาล ประการที่สอง การส่งคนไทยไปศึกษาเล่าเรียน ณ ต่างประเทศ ผ่านทุนเล่าเรียนหลวง เพื่อให้คนไทยมีความรู้เท่าเทียมชาวตะวันตก ประการที่สาม คือ การพัฒนาคุณภาพครู โดยการสร้างมาตรฐานการสอนของครู มีเกณฑ์การวัดผลต่าง ๆ เป็นต้น

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรก คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามมาด้วยมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในช่วงเวลาหลังจากนั้น (สมัยรัชกาลที่ 6 - 8) ทว่ามหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ที่ก่อตั้งในช่วงแรกล้วนแล้วแต่อยู่ในกรุงเทพ ฯ ทั้งสิ้น จึงได้มีความต้องการที่จะกระจายมหาวิทยาลัยไปยังหัวเมืองใหญ่ ๆ และเนื่องจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจำเป็นต้องมีบุคคลที่มีความรู้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วย ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยภูมิภาค 3 แห่งแรกของประเทศจึงก่อกำเนิดขึ้นในลักษณะของ “มหาวิทยาลัยสหสาขาวิชา” (Multidisciplinary university) มีพันธกิจในการดูแลพัฒนาภูมิภาคทั้ง 3 ภูมิภาค ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในความคิดเห็นส่วนตัวมองว่า ในช่วงแรกของการก่อตั้ง สามารถปฏิบัติตามพันธกิจได้อย่างดีเยี่ยม มีการออกไปดูแลทั่วทั้งภูมิภาคภาคเหนือ ทว่าปัจจุบันเริ่มลดขนาดลงเรื่อย ๆ อาจเนื่องด้วยจำนวนมหาวิทยาลัยในแต่ละจังหวัดของภาคเหนือมีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังควรที่จะปฏิบัติตามพันธกิจของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยการเป็นพี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เป็นต้น นอกจากนั้น สิ่งที่ทุกคนในมหาวิทยาลัยต้องตระหนัก คือ หลักการบริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ การบริหารจัดการแบบประสานงานระหว่างสาขาวิชา (Interdisciplinary Management) และการบริหารวิชาการแบบบูรณาการระหว่างสาขาวิชา (Multidisciplinary Management) โดยประกอบไปด้วย 3 ภาคส่วนที่ต้องประสานงานและบูรณาการ คือ หลักสูตร อาจารย์และนักศึกษา อันเป็นหลักการที่มีมาตั้งแต่อดีต แต่ยังคงนำมาใช้บริหารได้ในปัจจุบัน

องค์ประกอบหลักของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. Self - Sufficiency / Self - Dependency (ความพอเพียงในตน / การพึ่งพาตนเอง) เป็นหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาใช้ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยหรือคณะ โดยพิจารณาว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นต้น

2. Adaptation to Change / Optimization (การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง) มหาวิทยาลัยต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเพื่อความอยู่รอด รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่จะทำให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ ซึ่งปัจจัยของการปรับตัวท่ามกลางวิกฤติดังกล่าวนี้ กลายเป็นประเด็นสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อให้สามารถอยู่รอดในโลกปัจจุบันได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. Constructive Thinking / Positive Thinking (การสร้างความคิดสร้างสรรค์ / ความคิดเชิงบวก) เป็นความท้าทายของมหาวิทยาลัยว่าจะทำอย่างไรให้ทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ และคิดบวก

4. Innovation / Sustainability (นวัตกรรม / ความยั่งยืน) มนุษย์มีการสร้างนวัตกรรมตลอดเวลา เพราะมนุษย์ต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทว่าในยุคปัจจุบันมีเรื่องของการแข่งขันด้วย ทำให้การสร้างนวัตกรรมเป็นเรื่องท้าทายยิ่งขึ้น

ในประเด็นความยั่งยืนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่นั้น ขอเสนอเงื่อนไขที่นำไปสู่ความยั่งยืน "3 Pre-requisites for sustainability" อันเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยต้องมี ประกอบไปด้วย

- Rule-based University / Moral-based University
- Knowledge-based University / Technology-based University
- Action-base University / Tolerance

Vaccines for University Immunity

วัคซีนทั้ง 4 ด้านที่จะช่วยส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็ง ได้แก่

1. Financial Immunity (ภูมิคุ้มกันทางด้านการเงิน) เช่น แผนพัฒนาทางการเงิน การบริหารจัดการความเสี่ยง ระบบการตรวจสอบภายใน กองทุนพัฒนา การสนับสนุนช่วยเหลือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

2. Social Immunity (ภูมิคุ้มกันทางด้านสังคม) เช่น การมีคุณธรรม การมีความมั่นคงในความถูกต้องเที่ยงธรรม การพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง การเป็นมหาวิทยาลัยสุขภาพดี เป็นต้น

3. Environmental Immunity (ภูมิคุ้มกันทางด้านสิ่งแวดล้อม) เช่น การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก และการสร้างนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. Cultural Immunity (ภูมิคุ้มกันทางด้านวัฒนธรรม) เช่น ความเข้าใจในวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง และวัฒนธรรมท้องถิ่นอื่น การให้ความสำคัญกันการสร้างสันติภาพ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Resiliency University

คือ มหาวิทยาลัยที่มีภูมิคุ้มกันพร้อมที่จะรับมือกับวิกฤติต่าง ๆ ได้ ซึ่งในอนาคตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะต้องเจอกับวิกฤตหลายรูปแบบ

ภาพที่ 1 : Resiliency University

ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียมตัวสำหรับสถานการณ์ก่อนวิกฤติ (Pre-crisis) เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันล่วงหน้า (ตามประเด็น Vaccines for University Immunity ข้างต้น) สถานการณ์วิกฤติ (Crisis) การเตรียมตัวที่ดีจะทำให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และสถานการณ์หลังวิกฤติ (Post - Crisis) จะทำให้มีการฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 การบรรยายพิเศษ

เรื่อง บทบาทสถาบันการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงของโลก

โดย ดร. สันติธาร เสถียรไทย

ประธานทีมเศรษฐกิจและกรรมการผู้จัดการ Sea Limited

ในการบรรยายในหัวข้อ บทบาทสถาบันการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงของโลก ครั้งนี้ เป็นการแลกเปลี่ยนในมุมมองสำคัญ ได้แก่ มุมมองของผู้บริหารบริษัททางด้านเทคโนโลยีระดับโลก เป็นบทบาทที่จะต้องมีการติดตามความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตอยู่ตลอดเวลา มุมมองภาคการเงินการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นบทบาทที่ต้องคิดและอยู่กับอนาคตตลอดเวลาเช่นกัน และในมุมของพ่อที่มีลูก ทำให้ต้องคิดอยู่เสมอว่าจะให้ลูกเติบโตและจะเตรียมตัวอย่างไรให้พร้อมกับอนาคตที่ไม่แน่นอน

ในหัวข้อนี้มีประเด็นสำคัญที่จะแลกเปลี่ยน ได้แก่

- Re Think มองภาพอนาคตหลังโควิด และสงครามรัสเซีย - ยูเครน จะเป็นอย่างไร
- Re Imagine การจินตนาการใหม่ว่าในโลกหลังจากนี้ จำเป็นต้องมีทักษะใหม่ ๆ ใดบ้าง
- Re Make บทบาทของสถาบันการศึกษาที่จะสร้างทักษะใหม่ ๆ ที่จำเป็น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Rethink

ก่อนหน้าปี 2022 ผู้เชี่ยวชาญต่างมีความเห็นตรงกันว่า โลกอนาคตจะเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวมากขึ้น ทั่วโลกจะกล่าวถึงเรื่องของ ESG (Environmental Social Governance) ในประเทศไทยกล่าวถึง BCG เศรษฐกิจดิจิทัล การทำงานระยะไกล และอื่น ๆ ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในปี 2022 เรียกได้ว่าแทบจะตรงกันข้ามทุกประการ นำไปสู่การคิดทบทวนว่าสิ่งที่ทุกคนเห็นว่าเป็นเศรษฐกิจของอนาคตนั้น มันจะเป็นเช่นจริงหรือไม่ เนื่องจากแนวโน้มของเศรษฐกิจแบบเก่าล้วนกลับมามีบทบาทในโลกยุคใหม่ทั้งสิ้น

ภาพที่ 2 : แนวโน้มเศรษฐกิจแบบเก่า - ใหม่

ประเด็น Green Economy ที่หลายคนมองว่าเป็นเศรษฐกิจใหม่ ทว่าสิ่งที่ทั่วโลกกำลังเผชิญในปัจจุบัน คือ วิกฤติพลังงาน ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้คนกลับไปลงทุนและผลิตในภาคของเชื้อเพลิงฟอสซิล ไม่ว่าจะเป็นถ่านหิน น้ำมัน ซึ่งในหลายประเทศหันกลับมาส่งออกเชื้อเพลิงเหล่านี้มากขึ้น ในขณะที่ประเทศผู้ใช้จำเป็นต้องมีการชดเชยราคาพลังงาน และเริ่มผลิตเองมากขึ้น กรณีประเทศจีน ได้มีการขยายระยะเวลาเป้าหมายการลดการใช้ถ่านหินออกไปเป็นปี 2026

ประเด็น Digital Economy การเป็นดิจิทัลทุกอย่าง ทำให้ผู้คนโหยหาต้องการพบปะ ท่องเที่ยวในโลกจริงมากขึ้น

ประเด็น Remote Working ทุกคนเคยเห็นร่วมกันว่าการทำงานแบบใหม่ไม่จำเป็นต้องมีออฟฟิศ ทุกคนสามารถทำงานบนระบบออนไลน์จากที่ไหนก็ได้ ทว่าปัจจุบันจะเห็นว่าบริษัทใหญ่ ๆ ระดับโลกหลายแห่งมีนโยบายให้พนักงานกลับมาทำงานที่บริษัท

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประเด็น Global Cooperation ผู้คนมีความหวังร่วมกันว่าหลังจากวิกฤติ COVID-19 และวิกฤติสิ่งแวดล้อม โลกอาจจะหันมาช่วยกันมากขึ้น แต่ปัจจุบันมีวิกฤติของสงครามรัสเซีย - ยูเครน ที่ส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะเรื่องของความมั่นคงของประเทศ

จากประเด็นข้างต้น จึงอยากจะชวนทุกท่านมาร่วมกันวิเคราะห์ว่าทำไมสถานการณ์ต่าง ๆ จึงผิดไปจากการคาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

สิ่งที่ผิดความคาดหมายมากที่สุดเรื่องหนึ่ง คือ ภาวะเงินเฟ้อ โดยทั่วไปแล้วภาวะเงินเฟ้อจะเกิดขึ้นภายหลังจากเศรษฐกิจฟื้นตัวแล้ว ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นควบคู่กับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของคนทั่วไป ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในปีนี้ คือ การที่เงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจยังคงถดถอย สาเหตุหลัก เป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก คือ การเพิ่มขึ้นของราคาพลังงาน ราคาอาหาร ราคาเคมีภัณฑ์เกษตร เป็นต้น ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวได้ก่อตัวตั้งแต่ก่อนสงครามรัสเซีย - ยูเครน เนื่องจากมีภาวะขาดแคลนเกิดขึ้นทั่วโลก มีภาวะถูก Disrupt ของห่วงโซ่อุปทาน ในขณะเดียวกันธุรกิจการท่องเที่ยวฟื้นตัวได้ยาก อันเนื่องมาจากโรคระบาด COVID-19 สายพันธุ์ Omicron ระบาดยาวนานกว่าที่คาดการณ์ไว้ อีกทั้งประเทศจีนที่มีสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ประกาศใช้นโยบาย Zero COVID ส่งผลให้การท่องเที่ยวยังคงชะลอตัวอยู่

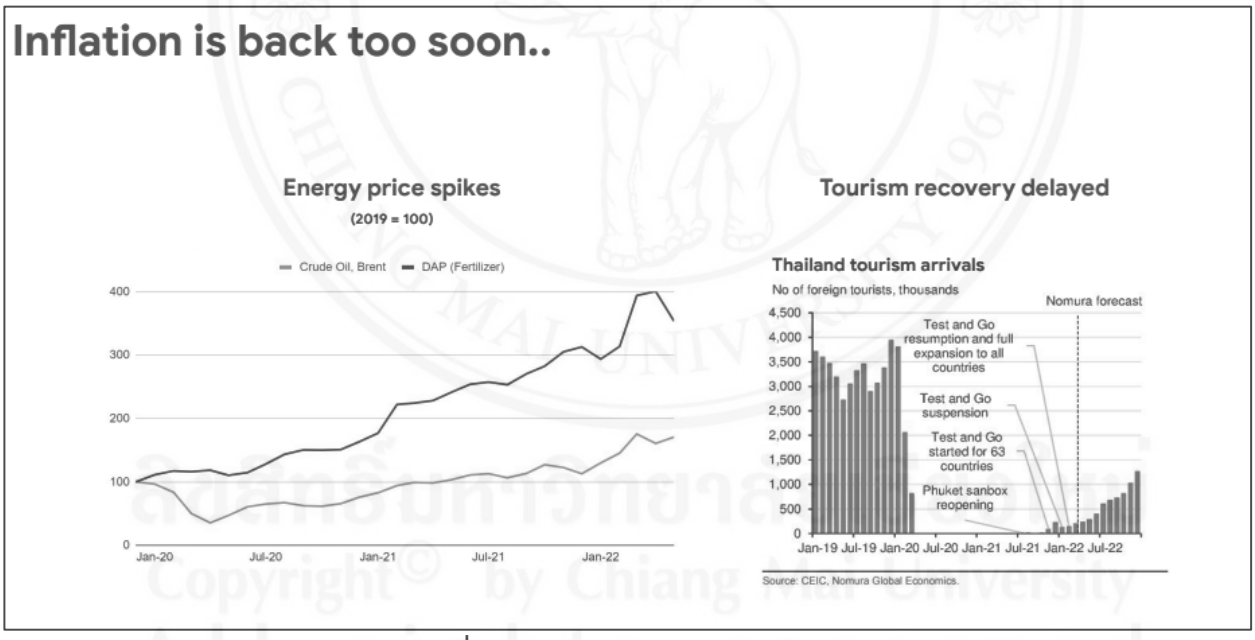

ภาพที่ 3 : Inflation is back too soon

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เห็นถึงภาพรวมของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อกลับมามองในประเทศไทยจะพบว่าประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางเป็นอย่างมาก เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศยังไม่ฟื้นตัวจากสถานการณ์ COVID-19 เมื่อสองปีที่ผ่านมา จากผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มที่ได้รับผลกระทบหนักที่สุด คือ กลุ่ม SMEs ที่ประสบปัญหาการลดลงของรายได้ ปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาการเข้าไม่ถึงสินเชื่อ ซึ่งจากปัญหาความเปราะบางทางเศรษฐกิจดังกล่าว นำไปสู่ปัญหาทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาเด็กหลุดจากระบบการศึกษา ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ความเหลื่อมล้ำทางโอกาส โดยปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ที่เกิดในวันนี้จะสืบทอดความเหลื่อมล้ำที่กระทบต่อไปในอนาคตเรื่อย ๆ ปัญหาความแตกแยกในสังคมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ เกิดขึ้นเมื่อมีความกดดัน คนที่มีรายได้น้อยที่สุดถูกบีบจากเงินเฟ้อกับรายได้ที่ลดลง ดังนั้นการจะปฏิรูปต่าง ๆ จึงมีความยากขึ้นในสังคมที่มีความแตกแยก และขาดความเชื่อมั่น

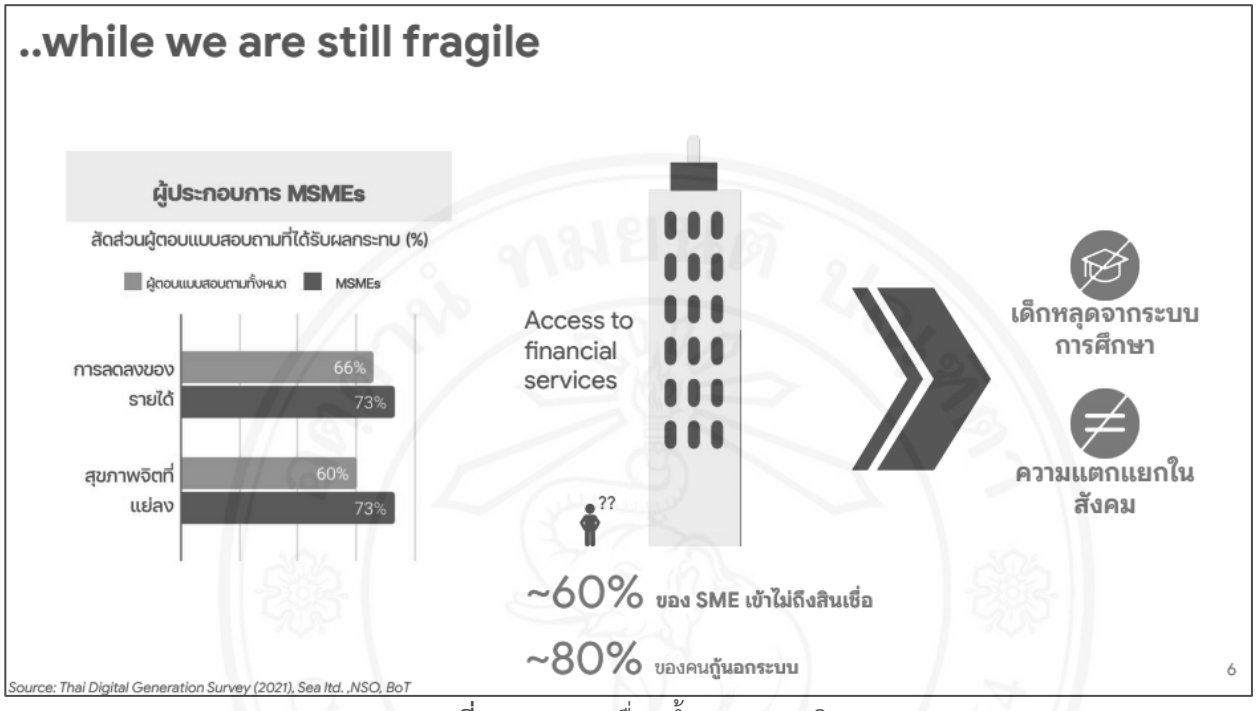

ภาพที่ 4 : ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยผลักดัน Green Economy

แม้ว่าบริบทที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจะเหมือนว่าโลกจะหันกลับไปสู่เศรษฐกิจแบบเก่า ทว่าเมื่อทบทวนอีกครั้งจะพบว่ายังมีปัจจัยผลักดันให้โลกก้าวไปสู่เศรษฐกิจใหม่ได้ โดยเฉพาะ 3 ปัจจัยที่สำคัญ

1. นักลงทุน (Investor) กองทุนต่าง ๆ ทั่วโลก ประกาศว่าบริษัทของตนเองจะต้องมีมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญเรื่องความยั่งยืน กองทุนเหล่านี้มีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัททั่วโลก

2. ผู้บริโภค (Consumers) ผู้บริโภครุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า ในประเทศไทยผู้บริโภคยินดีจ่ายเพิ่มขึ้น 10% หากแบรนด์นั้น ๆ ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

3. รัฐบาล (Policy / Regulations) แม้ว่าในสถานการณ์วิกฤติพลังงานจะทำให้หลายประเทศหันกลับไปใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ทว่าหลายประเทศในยุโรปใช้โอกาสนี้ในการลงทุนด้านพลังงานทดแทนให้เร็วขึ้นเพราะไม่ต้องการพึ่งพาพลังงานจากรัสเซีย อีกต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

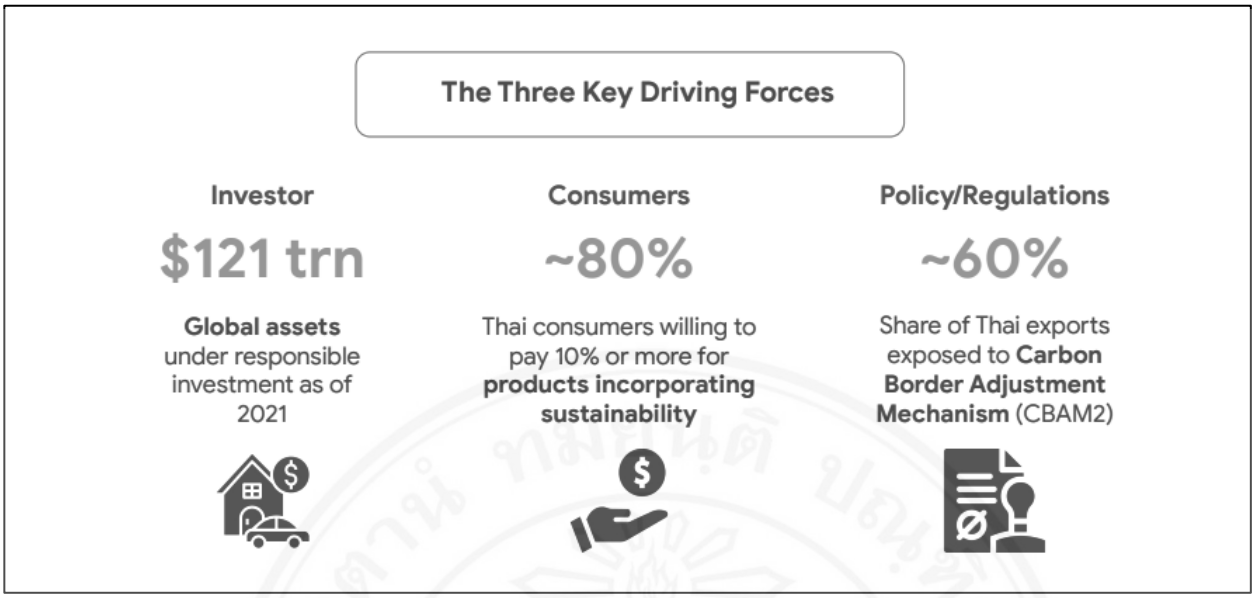

ภาพที่ 5 : The three key driving forces

ปัจจัยผลักดัน Digital Economy

จากการศึกษาของ IFM (ภาพต่อไป) ได้เปรียบเทียบสัดส่วนการซื้อขายออนไลน์ค้าปลีกของสหรัฐอเมริกาและบราซิล พบว่า สัดส่วนของสหรัฐอเมริกาพุ่งสูงขึ้นในช่วงสถานการณ์ COVID-19 และต่ำลงมาอยู่ในเส้นปกติหลังสถานการณ์ดีขึ้น ในขณะที่บราซิลมีสัดส่วนที่สูงขึ้นโดยไม่ลดลงมา ทั้งนี้ เหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน คือ การพุ่งสูงขึ้นของดิจิทัล ซึ่งในประเทศพัฒนาแล้วนั้น ประชากรเข้าถึงดิจิทัลมาเป็นเวลานาน การเติบโตจะเป็นในลักษณะของการใช้เวลากับอินเตอร์เน็ตมากขึ้น ทว่าในประเทศกำลังพัฒนามีประชากรจำนวนมากที่ยังไม่เคยใช้งานดิจิทัลมาก่อน และมีโอกาสเข้าถึงในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ทำให้เกิดการใช้ดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างถาวร

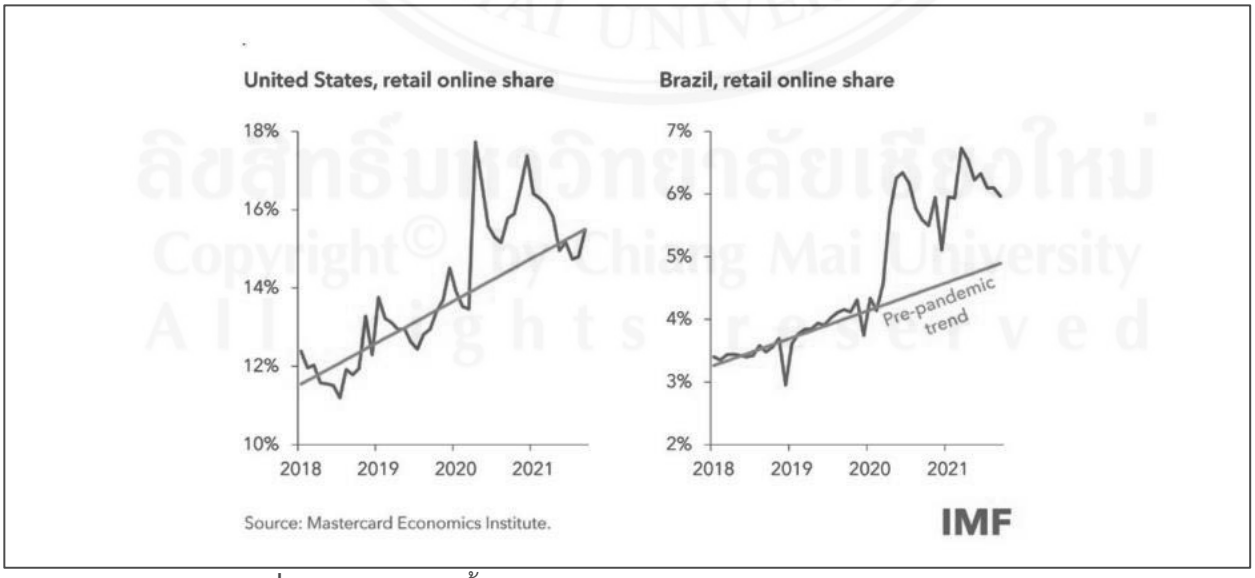

ภาพที่ 6 : สัดส่วนการซื้อขายออนไลน์ค้าปลีกของสหรัฐอเมริกาและบราซิล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สิ่งที่น่าสนใจ คือ ตัวเลขของประชากรที่เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็น 70 ล้านคน ในระยะเวลาเพียง 1 ปี 6 เดือนเท่านั้น และในประเทศไทยมีจำนวนผู้บริโภคในระบบออนไลน์มากถึง 40 ล้านคน ซึ่งจำนวนประชากรเหล่านี้ไม่ได้กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น แต่กระจายออกไปยังจังหวัดอื่น ๆ จำนวนมาก ในปริมาณที่ใกล้เคียงกับสัดส่วนผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ในมุมมองของธุรกิจ SMEs ต้องการให้มีการใช้ระบบออนไลน์มากขึ้น โดยเฉพาะระบบการจ่ายเงินออนไลน์

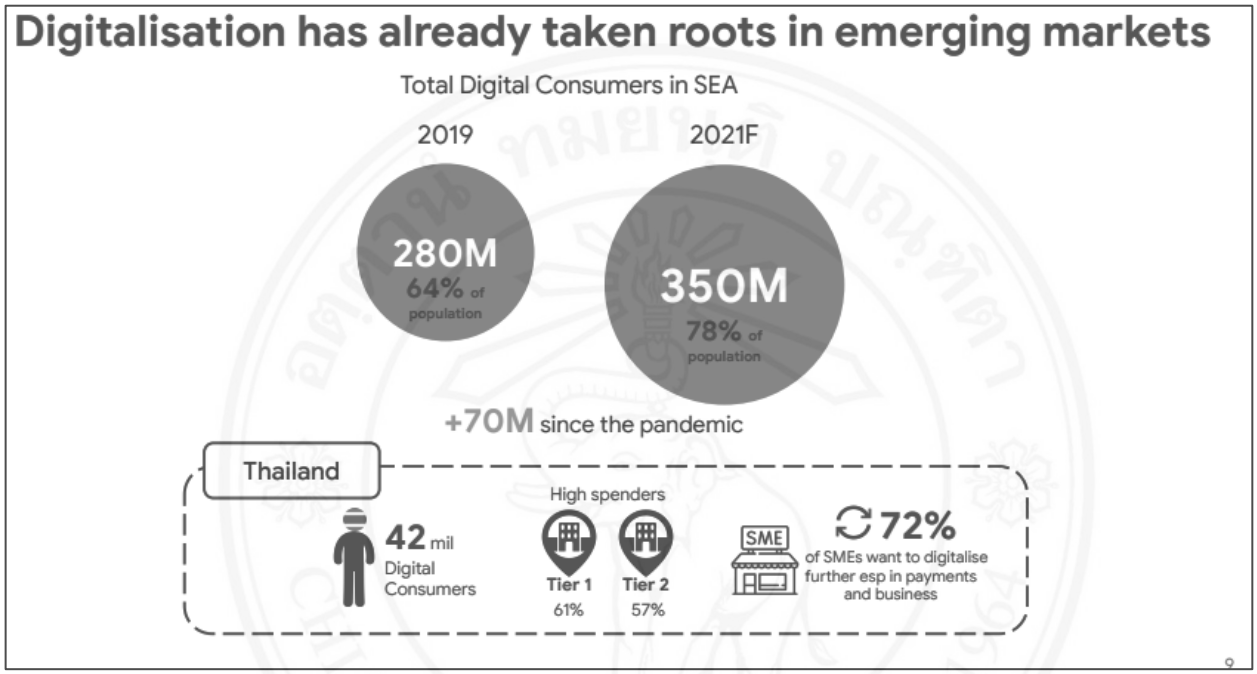

ภาพที่ 7 : จำนวนการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล

นอกจากจะมีการเปลี่ยนแปลงในด้านของฐานประชากรที่เข้าถึงระบบดิจิทัลแล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นด้วย คือ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมที่เปลี่ยนจากพื้นที่จริงไปสู่ระบบออนไลน์ เช่น การสร้างอวตารในเกมส์ออนไลน์ การสะสมผลงานศิลปะในรูปแบบ NFT เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์เริ่มมีความคุ้นชินกับโลกดิจิทัล ต้องการแสดงให้ผู้คนในโลกออนไลน์เห็นถึงความสำเร็จของตนเอง และเริ่มมีทัศนคติเกี่ยวกับโลกดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไป

ปัจจัยผลักดัน Remote working

อนาคตของการทำงานยังไม่มีใครทราบว่าจะเป็นรูปแบบใด ที่ผ่านมาหลายองค์กรพบว่า พนักงานลาออกจำนวนมาก เมื่อเปลี่ยนการทำงานไปสู่รูปแบบ Remote working เนื่องจากพนักงานขาดสังคม เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ขาดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ในขณะเดียวกัน การใช้รูปแบบการทำงานในออฟฟิศเต็มรูปแบบก็ส่งผลให้พนักงานลาออกเช่นกัน ดังนั้นจึงต้องการพื้นที่กลาง หาความเหมาะสมในการใช้รูปแบบการทำงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการทดลอง เนื่องจากแต่ละองค์กร หรือแต่ละฝ่ายมีบริบทการทำงานต่างกัน ทั้งนี้ สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาไม่ใช่การเลือกรูปแบบการทำงานแบบใดแบบหนึ่ง หรือการเลือกแบบผสมผสาน หากแต่สิ่งสำคัญ คือ ความยืดหยุ่นของการทำงาน 4 ด้าน ได้แก่ Flexible location,

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Flexible time, Flexible project, Flexible team ความยืดหยุ่นเรื่องสถานที่ทำงานและเวลาที่พนักงานสามารถทำงานที่ไหนก็ได้ เรียกว่า “Workation” (Work + Vacation) เป็นแนวโน้มที่กำลังได้รับความนิยม ซึ่งเป็นอีกโอกาสหนึ่งของประเทศไทยในการรองรับผู้คนที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวและทำงานไปด้วย นอกจากนั้น ความยืดหยุ่นเรื่องงานและทีมงานเป็นอีกแนวโน้มหนึ่งของการแก้ปัญหาพนักงานลาออกด้วยการเปลี่ยนฝ่าย เปลี่ยนหน้าที่ของพนักงาน เพื่อให้พนักงานได้เปลี่ยนงานภายในองค์กร ได้พบเจอประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อทดแทนการลาออกเปลี่ยนงานไปองค์กรอื่น

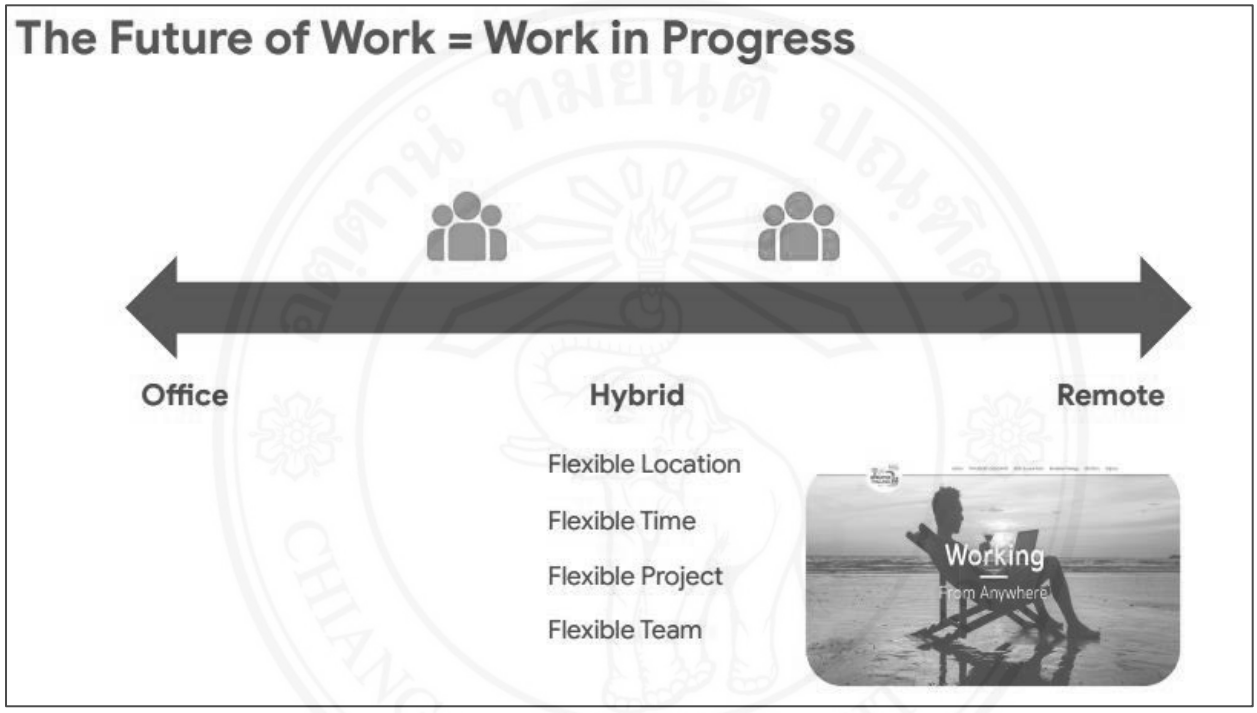

ภาพที่ 8 : The future of work

ปัจจัยผลักดัน Global Cooperation

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์ในระดับโลก ที่ผ่านมาทุกฝ่ายมีความคาดหวังว่าโลกจะมีความร่วมระหว่างประเทศ / ภูมิภาคมากขึ้น ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันดูเหมือนว่าจะไม่เป็นเช่นนั้น จากข้อมูลในกราฟต่อไปนี้ เป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงอำนาจของจักรวรรดิต่างๆ ของโลก ไม่ว่าจะเป็นสหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา และจีน พบว่า เส้นกราฟของสหรัฐอเมริกาเคยขึ้นไปสู่จุดสูงสุดในช่วงปี 1950 -2000 และค่อย ๆ ลดลงจนถึง ณ ปัจจุบัน ในขณะที่เส้นกราฟของจีนพุ่งขึ้นอย่างรวดเร็วหลังปี 2000 แสดงถึงอำนาจใหม่ของโลกที่กำลังปรากฏตัวขึ้น แต่ว่ายังไม่มีผู้นำชัดเจน ไม่มีอำนาจเด็ดขาด มีความขัดแย้งเกิดขึ้นตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ ในภาวะสุญญากาศทางอำนาจ ทำให้เกิดสงครามในด้านต่าง ๆ ที่แต่ละฝ่ายพยายามจะเป็นผู้นำ ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี การลงทุน การเงิน ตลอดจนสงครามรัสเซีย - ยูเครน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นต่อกันได้ยากขึ้น ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงมีความสำคัญมากขึ้นต่อการตัดสินใจจะทำการค้าการลงทุนกับใคร ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

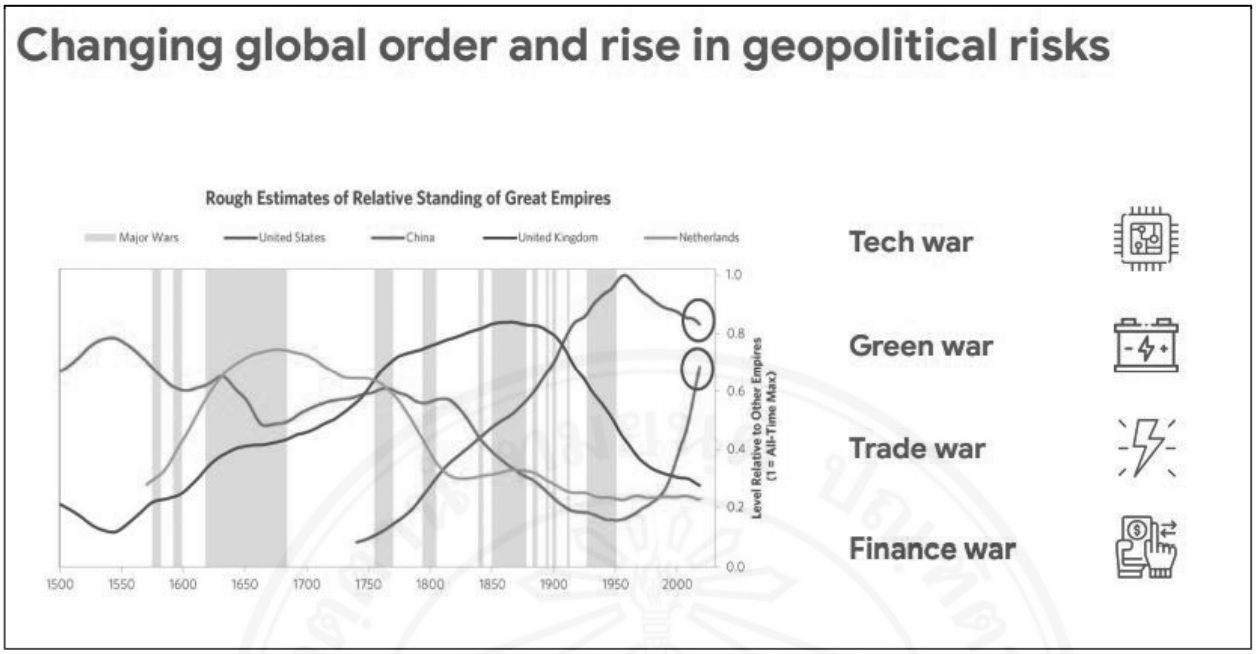

ภาพที่ 9 : ความเปลี่ยนแปลงอำนาจของจักรวรรดิต่าง ๆ ของโลก

Reimagine

จากบริบทความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มต่าง ๆ ของโลก นำไปสู่คำถามที่ว่าทักษะอะไรที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ในอนาคตได้ โดยสามารถสรุปได้ว่าทักษะแห่งอนาคตที่โลกต้องการประกอบไปด้วย

1. Digital Literacy

ทักษะดิจิทัลพื้นฐาน (ใช้เทคโนโลยีเป็น) และทักษะดิจิทัลขั้นสูง (Coding, AI, Cyber security, Digital strategy and culture) ทั้งนี้ Digital Literacy ควรจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับการนิยาม จากการศึกษาพบว่า Digital Literacy ไม่ใช่เพียงแค่การใช้ดิจิทัลเป็นเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการมีทักษะพื้นฐาน ได้แก่ ทักษะทางสังคม (Soft skills) ทักษะการรู้คิด (Cognitive skills) ทั้งยังต้องมีทักษะเชิงเทคนิคทางด้านดิจิทัล สุดท้ายเป็นทักษะในการบูรณาการ ได้แก่ การสร้างกลยุทธ์ด้านดิจิทัล และความสามารถในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบ ด้วยเหตุนี้ Digital Literacy จึงเป็นการมีทักษะทุกด้านอย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตาม คนในแต่ละช่วงอายุอาจมีทักษะไม่ครบทุกด้าน คนรุ่นเก่าอาจจะมีประสบการณ์ มีทักษะทางสังคมและการบริหาร ในขณะที่คนรุ่นใหม่อาจมีทักษะทางด้านดิจิทัลมากกว่า ดังนั้นสิ่งสำคัญ คือ จะทำอย่างไรให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มในแต่ละรุ่น เพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

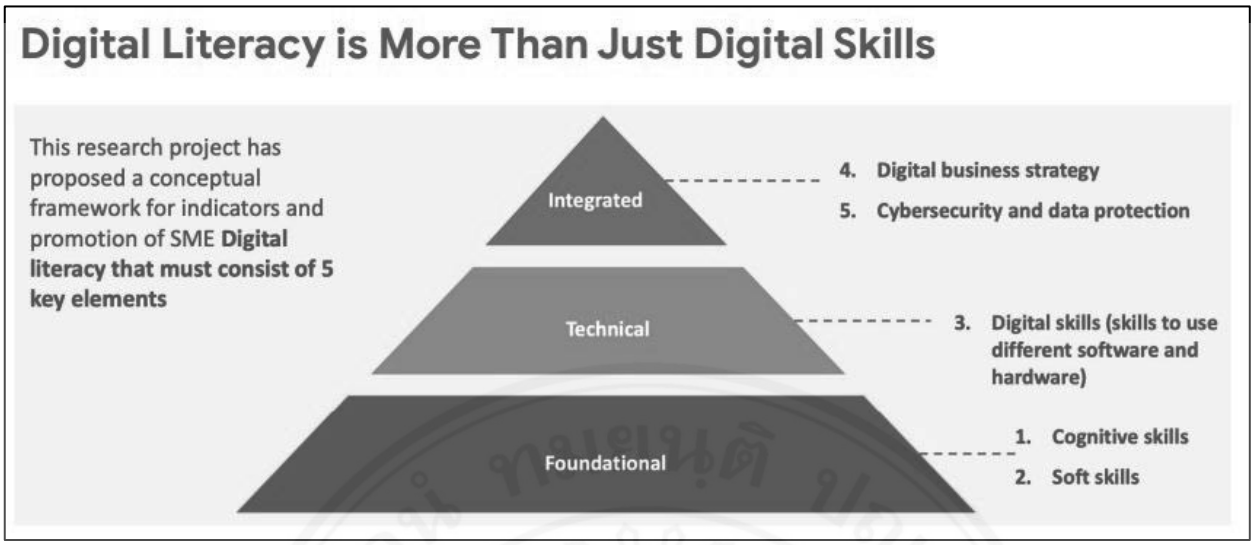

ภาพที่ 10 : Digital Literacy

2. Creativity & Innovation

ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน เป็นทักษะที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่าเป็นทักษะที่ถูกแทนที่ด้วยปัญญาประดิษฐ์ได้ยาก เรียกได้ว่าเป็นจุดแข็งของมนุษย์ ทั้งนี้ สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดทักษะเหล่านี้ได้ คือ การมีมุมมองที่หลากหลาย (Diversity of views) ซึ่งบางครั้งนวัตกรรมอาจเกิดขึ้นจากการมองปัญหาเดิมผ่านมุมมองใหม่ ซึ่งมุมมองใหม่ ๆ มักจะได้มาจากการออกจากศาสตร์เดิมที่คุ้นเคยหรือการรับฟังความคิดเห็นจากคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

3. Risk management

การบริหารความเสี่ยง ไม่ใช่การหนีความเสี่ยง ในหลายองค์กรมีแผนบริหารความเสี่ยง แต่ขาดการติดตามผลและการตรวจสอบ ซึ่งองค์กรอาจจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนระยะสั้น / แผนระยะยาว เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้สำเร็จ

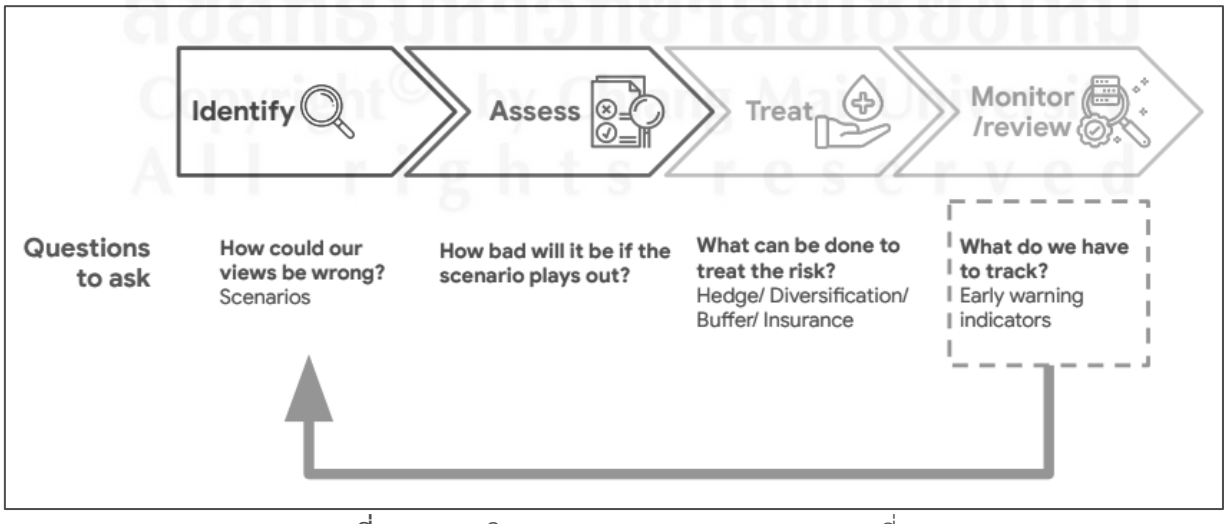

ภาพที่ 11 : การติดตามผล และการตรวจสอบความเสี่ยง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. Growth Mindset

Growth Mindset เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด Resilience หมายถึง การล้มแล้วสามารถยืนหยัดลุกขึ้นได้อย่างรวดเร็ว Growth Mindset ถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ทั้งนี้ คำนิยามของ Lifelong learning มีความแตกต่าง หลายคนคิดว่าเป็นการค่อย ๆ เรียน ค่อยเติมความรู้ เป็นเส้นตรงไปเรื่อย ๆ ทว่าในยุคใหม่ ความหมายของ Lifelong learning จะไม่ได้เป็นเส้นตรง แต่จะเป็นการเรียนรู้เพิ่ม พร้อมทั้งทิ้งความรู้เก่า ๆ ด้วยการทลายกรอบบางอย่างของตนเองเป็นระยะ ๆ อันเป็นส่วนที่ยากที่สุดของ Lifelong learning และจำเป็นต้องใช้ Growth Mindset เป็นอย่างมาก

5. Leadership

การมีภาวะผู้นำจะทำให้คนในองค์กรมีทักษะที่จำเป็นครบถ้วนได้ ผู้นำจะต้องให้การสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างพื้นที่ปลอดภัย การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น การพัฒนาทักษะการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งการเป็นผู้นำไม่ใช่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ แต่หมายถึงผู้ที่สามารถขับเคลื่อน จูงใจคนในองค์กร ให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง แก้ปัญหาร่วมกันได้

จากข้อมูลที่ได้กล่าวไปทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างมากในโลกยุคใหม่ ทว่ามหาวิทยาลัยจะยังมีความจำเป็นอยู่หรือไม่

สถาบันการศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงในส่วนของอุปทาน (Supply) ทางการศึกษา กล่าวคือ มีสถาบันการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ อีกหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้น เพื่อสนองต่อความต้องการเรียนรู้ของผู้คน เช่น การลงเรียนในระบบออนไลน์ของสถาบันการศึกษาชั้นนำระดับโลก การสร้างสถาบันการศึกษาขององค์กรธุรกิจเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะตรงตามความต้องการ การสร้างแพลตฟอร์มเพื่อให้ผู้คนเข้าไปเรียนรู้ทักษะเฉพาะด้านจากผู้เชี่ยวชาญที่ประสบความสำเร็จระดับโลก เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในความคิดเห็นส่วนตัวมองว่า แม้ว่าจะเกิดรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ดูเหมือนจะเข้ามาแทนที่มหาวิทยาลัยได้ ทว่าเมื่อพิจารณาแล้วมหาวิทยาลัยยังคงมีความจำเป็น และยังไม่สามารถถูกแทนที่ได้ โดยมีเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยต้องทบทวนตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ ที่แพลตฟอร์มอื่น ๆ ทั้งหมดทำไม่ได้ หาจุดที่เป็นตัวตน ความสามารถเฉพาะของตัวเอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Remake

"อะไรที่มหาวิทยาลัยทำได้ ที่องค์กรอื่นทำไม่ได้"

จากการทบทวนบริบทข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปประเด็นสำคัญอันเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัย ได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. Soul **พื้นที่เพื่อการค้นหาตนเอง** มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่ของการค้นหาตนเอง ค้นหาเป้าหมายในชีวิต เป็นพื้นที่ที่องค์กรภาคเอกชนไม่สามารถทำได้

2. Accepting diversity **พื้นที่แห่งความหลากหลาย** มหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงไปยังโลกกว้าง สามารถก่อให้เกิดการทลายกรอบของศาสตร์ต่าง ๆ การทลายกรอบไปสู่โลกกว้าง การทลายกรอบของความสัมพันธ์ระหว่างรุ่น

3. Failure **พื้นที่ที่ล้มได้ / ลองได้** มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่ปลอดภัยที่เปิดโอกาสให้คนสามารถทดลองได้ ล้มเหลวได้ มหาวิทยาลัยจึงควรให้ความสำคัญและรักษาพื้นที่ปลอดภัยเช่นนี้ไว้

4. Empathy **พื้นที่แห่งการเข้าอกเข้าใจกัน** มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่สร้างความเข้าอกเข้าใจกัน

ดังนั้น จากประเด็นทั้งสี่ข้างต้น เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า จุดแข็งที่มหาวิทยาลัยสามารถสร้างขึ้นโดยที่องค์กรอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ คือ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับคนในองค์กร ที่สามารถค้นหาตัวตน สามารถล้มเหลวได้ สามารถยอมรับความหลากหลาย และมีความเข้าอกเข้าใจกันได้

ภาพที่ 12 : จุดแข็งของมหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 การเสวนา เรื่อง

Digital Transformation องค์กรขนาดใหญ่ ขับเคลื่อนอย่างไรให้เกิดผล

โดย ดร.วิรไท สันติประภพ
อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
ผู้ดำเนินรายการ: ผศ.ดร.ธัญญานุภาพ อานันทนะ
ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การเสวนาเรื่อง Digital Transformation องค์กรขนาดใหญ่ ขับเคลื่อนอย่างไรให้เกิดผล มีผู้ร่วมเสวนา 2 ท่าน ได้แก่ ดร.วิรไท สันติประภพ (อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และ ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ (ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล) โดยผู้ดำเนินการเสวนา คือ ผศ.ดร.ธัญญานุภาพ อานันทนะ (ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ประกอบไปด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

1. “Digital Transformation” คืออะไร มีความจำเป็นอย่างไร และหากไม่ทำจะเกิดอะไรขึ้น

ดร.วิรไท สันติประภพ : Digital Transformation ไม่ใช่เป็นการยกเครื่องระบบเทคโนโลยีขององค์กร (Digitalization process) แต่เป็นการทำ Transformation ขององค์กรโดยอาศัยเครื่องมือทางด้าน Digital มาเป็นกลไกในการพลิกโฉมองค์กร ดังนั้นเรื่องดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ขององค์กร เป็นการทำให้ยุทธศาสตร์มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และทำให้ยุทธศาสตร์ขององค์กรนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของแผน ฯ ระยะที่ 13 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเรื่องของ Digital Transformation นอกจากจะเป็นความท้าทายใหม่แล้ว ยังถือได้ว่าเป็นทางออกที่จะทำให้การปรับยุทธศาสตร์ขององค์กรบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนในภาพใหญ่นั้น Digital Transformation ถือเป็นสิ่งที่จำเป็น และตัวของเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพลิกโฉมมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์ได้ นอกจากนั้น หากพิจารณาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะกลุ่มของนักศึกษาจะเห็นได้ชัดจากกรณี COVID-19 ที่นักศึกษาต้องการรูปแบบการเรียนที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้ง ยังมีความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการเรียนที่เป็นการเรียนเฉพาะคน (Mass personalization) ซึ่งการตอบสนองต่อความคาดหวังเหล่านี้จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องทำ Digital Transformation เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำลังเผชิญกับข้อจำกัดที่หลากหลายด้าน เช่น การลดลงของจำนวนนักศึกษา การลดลงของงบประมาณภาครัฐในการสนับสนุนมหาวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนั้นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยจำเป็นจะต้องดำเนินการด้าน Digital Transformation เนื่องจากในโลกดิจิทัลจะมีลักษณะของการยึดหัวหาด ที่ผู้ที่ริเริ่มทำให้ดีเป็นคนแรกจะมีความเข้มแข็ง คู่แข่งจะไล่ตามได้ยากขึ้น

ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ : มหาวิทยาลัยกำลังเผชิญความท้าทายอย่างมาก โดยเฉพาะในประเด็นของการลดลงของจำนวนนักศึกษา การเพิ่มขึ้นของรูปแบบการศึกษาอื่น ๆ และการผลิตบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาด เป็นต้น ขอยกตัวอย่างกรณีศึกษาของบริษัท Kodak และ Fujifilm ในช่วงของการเกิดขึ้นของกล้องดิจิทัล ทำให้ Kodak ปิดตัวไป แต่ Fuji film ยังสามารถอยู่รอดได้ นั่นเป็นเพราะไม่ได้จำกัดว่าบริษัทจะต้องผลิตฟิล์มเท่านั้น แต่จะเป็นบริษัทที่ทำหน้าในการเก็บความทรงจำให้กับคนรุ่นต่อไป บริษัทได้นำเอาองค์ความรู้ที่มี ปรับเปลี่ยนสู่การผลิตเครื่องสำอาง และก้าวเข้าสู่วงการแพทย์ต่อไป ดังนั้น ในมุมของมหาวิทยาลัยต้องกลับมาพิจารณาว่าสิ่งใดคือจุดแข็ง ทำไมนักศึกษาจึงมีความจำเป็นในการมาเรียนในพื้นที่ มากกว่าในระบบออนไลน์

2. Digital Transformation เป็นหน้าที่ของใคร

ดร.วิรไท สันติประภพ : เป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับ ที่จะเป็นผู้กำหนดว่าองค์กรจะพลิกโฉมในด้านใดบ้าง อย่างไร จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ คือ เมื่อกล่าวถึง Digital Transformation องค์กรจะพุ่งเป้าไปที่เครื่องมือ (Tools) เป็นอันดับแรก จากนั้นจึงมอบหมายให้ฝ่าย IT เป็นผู้ดำเนินการแสวงหาเครื่องมือที่ตอบโจทย์ โดยปราศจากการตั้งคำถามว่าโจทย์ที่ต้องการตอบ เป็นโจทย์ที่ถูกต้องหรือไม่ เป็นโจทย์ที่จะสามารถนำไปสู่การพลิกโฉมองค์กรให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงได้จริงหรือไม่ เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงต้องพิจารณาว่าองค์กรจะไปในทิศทางไหน มีความคาดหวังอย่างไร และลำดับสุดท้ายจึงตั้งคำถามว่าจะมีกลไกเครื่องมืออะไรบ้าง ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะสามารถใช้ประโยชน์ได้ นำไปสู่ผลสำเร็จ

โดยส่วนใหญ่ฝ่าย IT ในหลายองค์กร จะเป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่ในการดูแลระบบเป็นหลัก มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีหน้าที่ในการพัฒนาระบบ ซึ่งการที่องค์กรมีนโยบายต้องการพลิกโฉม โดยมอบหมายให้ฝ่าย IT เป็นผู้รับผิดชอบนั้น จะเป็นเพียงการพัฒนาต่อยอดจากระบบเดิมที่มีอยู่ แต่ระบบดังกล่าวนี้ไม่สามารถนำไปสู่

การพลิกโฉมได้ ทั้งยังเป็นระบบที่มีจุดผิดพลาดมากมาย ท้ายที่สุดจึงกลายเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ไม่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้

ทั้งนี้ มีประเด็นสำคัญของ Digital Transformation จากกรณีศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทย 4 ประการ ดังนี้

1. Digital Workplace การทำให้สถานที่ทำงานมีการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะเน้นไปที่โครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีลักษณะการทำงานร่วมกัน สามารถทำงานข้ามสายงานได้

2. Data Driven Organization เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ความสัมพันธ์ของการใช้ข้อมูล การตอบความต้องการข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ

3. Digital Mindset การเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เป็นรูปแบบดิจิทัล ไม่ใช่การนำเอากระบวนการทำงานแบบเดิมมาอยู่บนดิจิทัล

4. Digital Competency การยกระดับความเข้าใจทางด้านดิจิทัลของพนักงาน พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัลของพนักงานให้สามารถทำงานได้

จากประเด็นข้างต้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงจะต้องมองว่า Digital Transformation เป็นยุทธศาสตร์ที่จะต้องพิจารณาให้ตกผลึก และผู้บริหารระดับกลางจะเป็นกลไกสำคัญที่จะแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และหลังจากที่มียุทธศาสตร์ทาง Digital Transformation ที่เหมาะสมแล้ว จึงจะให้ฝ่าย IT เข้ามาสนับสนุน หาแนวทางเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ แต่หากองค์กรข้ามขั้นตอนเหล่านี้ ก็มีโอกาสที่จะล้มเหลวสูง

ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ : ขอยกตัวอย่างกรณีศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในกระบวนการ Digital Transformation จะเห็นได้ว่ามีประเด็นที่องค์กรจำเป็นจะต้องพิจารณาอยู่หลายประเด็นมาก ไม่ว่าจะเป็นการนิยามนักศึกษาใหม่ การจัดการหลักสูตร ผลกระทบต่อสังคม การสร้างนวัตกรรม และบทบาทของอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งการพิจารณาวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ แน่นอนว่าไม่ใช่หน้าที่ของฝ่าย IT แต่เป็นหน้าที่ ที่ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญจะต้องร่วมกันออกแบบถึงความเปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. บทเรียนสำคัญของ Digital Transformation

ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ : ต่อเนื่องจากกรณีศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพลิกโฉมนั้น เริ่มจากประเด็นนักศึกษาก่อน โดยให้ความสำคัญกับหลักการ 3 ประการ ดังนี้

Key concepts	expectation	Projects
Digital Transformation	Smart Digital life for student	• Wifi • Digital Lifestyle : CUNex, Plearn Space
Personalized Education	All students with personalized study plan	• CUDSON / iSEED • New GENED/ Activities/ Experiences • Cross/ Flexible Curriculum
Anyone can Learn	At least 1 million public learners	• Chula MOOC • Open Class for Student/ Public

ตารางที่ 2: กรณีศึกษา Digital transformation ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการขับเคลื่อนดังกล่าว ปัจจัยที่จะทำให้โครงการต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ มี 3 ประการ ได้แก่

- **คน (People)** การเริ่มใช้งานกับกลุ่มลูกค้าก่อน คือ กลุ่มนิสิต ผลปรากฏว่านิสิตมีความพึงพอใจมากขึ้น เพราะมีระบบที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อทำธุรกรรม ตลอดจนการสนับสนุนในด้านการเรียน แต่ในระยะแรกจะเปิดใช้ระบบเฉพาะกลุ่มนิสิตเท่านั้น ต่อมาจึงเริ่มเปิดใช้ระบบกับคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ เป็นเทคนิคที่ใช้ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนระบบภายในองค์กร ดังนั้นปัจจัยเรื่องคนจึงเป็นสิ่งสำคัญ องค์กรจะต้องสร้างและพัฒนาคนในเรื่องของทัศนคติยืดหยุ่นและเติบโต (Growth mindset) ความเป็นผู้นำและความรู้ทักษะทางด้านดิจิทัล (Digital literacy / Leadership) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ (Collaboration & Outsourcing)
- **กระบวนการทำงาน (Process)** การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน การลดขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในระบบออนไลน์ ตลอดจนการยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค
- **เทคโนโลยี (Technology)** การสร้างแพลตฟอร์มกลาง เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ร่วมกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดร.วิรไท สันติประภพ : กรณีศึกษาจากธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องเริ่มทำความเข้าใจให้ความสำคัญกับการกำหนดยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในโลกยุคใหม่ เช่น

- การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกการเงิน และความจำเป็นในการวิเคราะห์แนวโน้มอย่างรวดเร็วมากขึ้น
- องค์กรไม่สามารถรักษาบุคลากรที่มีความสามารถไว้ได้ และความยากในการรับสมัครบุคลากรใหม่ ๆ ที่มีความสามารถเข้ามาทำงานในองค์กรได้
- องค์กรอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่
- องค์กรมีขนาดใหญ่และมีระบบการทำงานแบบแท่งบังคับบัญชา ซึ่งไม่สอดคล้องกับปัญหาที่องค์กรต้องเผชิญ ที่ต้องอาศัยการบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหา

ในการดำเนินการ Digital Transformation ในช่วงแรกจะเน้นไปที่การบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้องค์กร เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data driven organization) ประเด็นที่ให้ความสำคัญ เช่น Data Analytics, Big Data เป็นต้น ซึ่งเป็นการนำเอาข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์ร่วมกันถึงแนวทางการใช้และแบ่งปันข้อมูล ส่งผลให้เกิดการสลายแท่งบังคับบัญชาในองค์กรได้ เพราะแต่ละฝ่ายสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการทำงานมากขึ้น

เพื่อให้การดำเนินการ Digital Transformation สำเร็จได้ มีปัจจัยที่ต้องพิจารณา ดังนี้

- กระบวนการ (Process) องค์กรต้องสร้างทีมที่รับผิดชอบในการปรับกระบวนการทำงานควบคู่ไปกับการทำงานของฝ่าย IT เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีของการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้กับระบบเดิม แต่ต้องตระหนักว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้นั้น ควรจะต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานไปจากเดิม ทั้งนี้ในการออกแบบระบบนั้นจะต้องให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในกระบวนการนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบระบบด้วย
- เทคโนโลยี (Technology) เนื่องจากต้นทุนทางเทคโนโลยีมีราคาสูง องค์กรจึงต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของเทคโนโลยีนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่แท้จริง พร้อมทั้งต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ต้นทุน ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะได้รับด้วย เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ปัจจัยที่ทำให้ Digital Transformation ขององค์กรล้มเหลว

ดร.วิรไท สันติประภพ : ปัจจัยที่ทำให้ Digital Transformation ขององค์กรล้มเหลว มีสองประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความไม่ชัดเจนในการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและขาดการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ขององค์กร และการมอบหมายให้ฝ่าย IT เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ซึ่งจะเป็นการเริ่มต้นดำเนินโครงการที่มีความเสี่ยงนำไปสู่ความล้มเหลวได้

ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ : ปัจจัยแรกสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสูงสุดเห็นด้วยกับการทำ Digital Transformation หากผู้บริหารไม่ต้องการ การเปลี่ยนแปลง โครงการต่าง ๆ จะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ แม้ว่าในบางครั้งผู้บริหารจะเห็นชอบแล้ว แต่หากไม่มุ่งมั่นและจริงจังในระหว่างการดำเนินการ จะส่งผลให้เกิดความล้มเหลวได้เช่นกัน เนื่องจากระหว่างทางนั้นอาจเต็มไปด้วยอุปสรรคในทุก ๆ ด้าน จนอาจทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินได้อย่างราบรื่น

ปัจจัยที่สอง คือ การทำ Digital Transformation ต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการสร้างวางพื้นฐานและการพัฒนาระบบ ที่จะต้องมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด

ปัจจัยที่สาม คือ การมอบหมายให้ฝ่าย IT เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และการให้ความสำคัญกับตัวเทคโนโลยีมากกว่าการปรับกระบวนการทำงาน

5. ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ : อยากให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน มีเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นสิ่งสำคัญที่อยากให้ทุกท่านตระหนักว่าการทำ Digital Transformation คือการทำงานบูรณาการร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มิใช่แค่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และหลักสำคัญในการดำเนินการคือการประสานความร่วมมือ เช่น เทคโนโลยีบางอย่างที่จำเป็นจะต้องให้หน่วยงานเอกชนเข้ามาช่วยพัฒนา หรือสนับสนุนส่วนการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานนั้น จำเป็นต้องใช้นิสิต นักศึกษาเป็นตัวตั้ง ในการผลักดันให้คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ต้องปรับกระบวนการสอน และการดำเนินงานตามความต้องการของนิสิต นักศึกษา

สิ่งที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลสามารถช่วยเหลือ และให้การสนับสนุนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง กรณีต้องการตรวจสอบข้อมูลนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา มหาวิทยาลัยสามารถเชื่อมต่อกับระบบนี้ได้ ผ่านระบบ Open government data of Thailand หรือการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง จัดเก็บ และพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของเอกสารราชการที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ ผ่านโครงการจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล (Digital Transcript)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดร.วิรไท สันติประภพ : ประการแรก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในช่วงเริ่มกระบวนการ Digital Transformation อาจเลือกหน่วยงานที่มีศักยภาพ ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้างในมหาวิทยาลัย เช่น สำนักทะเบียนและประมวลผล ทำอย่างไรจึงจะเปลี่ยนบทบาทที่เป็นฝ่ายสนับสนุน ให้กลายเป็นมันสมองของมหาวิทยาลัย โดยมีบทบาทในการช่วยกำหนดทิศทาง สนับสนุนการทำงานของคณะต่าง ๆ เป็นต้น ประการที่สอง การทำ Digital Transformation จะต้องเกิดการเปลี่ยนในระดับมหาวิทยาลัย ไม่ใช่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ทั้งนี้ ขอยกตัวอย่างธนาคารแห่งประเทศไทย ในช่วงดำเนินการได้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงจัดให้มี Digital Clinic เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับฝ่ายต่าง ๆ ประการที่สาม การให้คนรุ่นใหม่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาเป็น Champion ของการทำ Digital Transformation เพราะเป็นกลุ่มที่มีทักษะทางดิจิทัล มีความคิดนอกกรอบ ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา หรืออาจารย์รุ่นใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 4 การบรรยายพิเศษ เรื่อง

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

โดย ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ดำเนินการสอดคล้องไปกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตลอด 6 ทศวรรษ ปัจจุบันกำลังจะก้าวเข้าสู่แผนระยะที่ 13 โดยเริ่มใช้ในปีงบประมาณ 2566- 2570 มหาวิทยาลัยคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถเติบโตต่อไปอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 13 : 6 ทศวรรษแห่งการพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 ประกอบไปด้วย 10 ขั้นตอน ได้แก่ 1).Foresight 2).รับฟังแนวคิด 3).ทบทวนปัจจัยภายนอก 4).ส่วนร่วมประชาคม 5).Stakeholders 6).ทบทวนผลการดำเนินงาน 7).คณะทำงานจัดทำร่างแผน ฯ ระยะที่ 13 8).นำร่างแผน ฯ ระยะที่ 13 รับฟังความเห็นในเวทีสัมมนาผู้บริหารประจำปี 9).นำร่างแผน ฯ ระยะที่ 13 ที่ปรับจากเวทีสัมมนาผู้บริหารประจำปี เสนอต่อสภามหาวิทยาลัย 10).เสนอนำร่างแผน ฯ ระยะที่ 13 แก่สภามหาวิทยาลัย เพื่อให้ความเห็นชอบต่อแผน (25 ก.ย.2564)

คณะทำงานประกอบไปด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย บุคลากรสายวิชาการและสายปฏิบัติการ ในการทำงานจะให้การสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปยังผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย หัวหน้าส่วนงาน และนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ร่างกรอบแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 ประกอบไปด้วย

การวิเคราะห์บริบทภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์แนวโน้มของโลก (Global Megatrend) เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์แผนอุดมศึกษา 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 13) และแผนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เป็นต้น

การสำรวจความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สรุปได้ว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคาดหวัง 6 ประการ ได้แก่ การวิจัยแก้ปัญหาให้แก่อุตสาหกรรม การจัดอบรมพัฒนาทักษะและความรู้แก่สังคม การสร้างหลักสูตรให้ทันสมัย ยืดหยุ่น หลากหลาย และบูรณาการข้ามศาสตร์ การสร้างนวัตกรรมที่มาจากอุปสงค์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการส่งเสริมการตีพิมพ์งานวิจัย High impacts

การวิเคราะห์บริบทภายใน ได้แก่ การสรุปผลการจัดการศึกษาและพัฒนานักศึกษา งานวิจัยนวัตกรรม และการให้บริการวิชาการและสุขภาพ

ภาพที่ 14 : (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คราวประชุมครั้งที่ 9/2564 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2564 ได้มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

สมรรถนะหลัก

การบูรณาการความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลาย เพื่อสร้างนวัตกรรมสู่ความยั่งยืน

(Integration of Expertise in Various Disciplines to Create Innovation for Sustainability)

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยนวัตกรรม

(A Leading University Committed to Social Responsibility for Sustainable Development through Innovation)

เป้าหมาย

1. ผลการประเมิน Socio Economic Impact 60,000 ล้านบาท
2. ได้รับการจัดอันดับ Times Higher Education University Impact Ranking อยู่ใน 50 อันดับแรกของโลก
3. ได้รับรางวัล Thailand Quality Class Plus (Innovation): TQC+ (Innovation)

พันธกิจ

1. สั่งสอนและอบรมบัณฑิต
2. สั่งสมและประยุกต์ปัญญาความรู้ (วิจัยและนวัตกรรม)
3. บริการทางวิชาการเพื่อตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน
4. สืบสานวัฒนธรรมล้านนา - ไทย และบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantages)

SA1 มีบุคลากรศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

SA2 มีความโดดเด่นด้านการจัดการศึกษาแบบพหุวิทยาการ ที่บูรณาการองค์ความรู้ที่หลากหลาย

SA3 มีที่ตั้งในแหล่งอารยธรรมล้านนา มีต้นทุนทางวัฒนธรรม และองค์ความรู้ อันเป็นศูนย์กลางของแหล่งเรียนรู้ด้านล้านนา รวมทั้งมีพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการรองรับการขยายตัวของพันธกิจมหาวิทยาลัย

SA4 มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในระดับทวิภาคี พหุภาคี และเครือข่ายความร่วมมือ

SA5 มีช่องทางที่หลากหลายในการลงทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการต่อยอดนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenges)

SC1 การพัฒนาหลักสูตรและระบบการจัดการศึกษาที่ตอบโจทย์ทุกความต้องการ และเพิ่มช่องทางเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อผลิตบัณฑิต ผู้เรียน หรือทรัพยากรมนุษย์ที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และมีทักษะความเป็นพลเมืองโลก

SC2 การเพิ่มความยืดหยุ่น ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และการสร้างรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อสนับสนุนการทำงานในทุกพันธกิจ เพื่อให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงการปรับระบบงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้เป็นรูปแบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ ผ่านการสร้างระบบบริหารจัดการข้อมูลอัจฉริยะ

SC3 การนำองค์ความรู้ผ่านกระบวนการสร้างนวัตกรรมแบบเปิดไปบูรณาการใช้ประโยชน์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ ภูมิภาค ประเทศ และโลก

SC4 การพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ผ่านการสร้างเครือข่ายของคู่ความร่วมมือและบุคคลที่มีความสามารถทางวิชาการชั้นแนวหน้าระดับนานาชาติ

SC5 การบริหารจัดการทรัพย์สินให้เพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงทางการเงินให้กับมหาวิทยาลัย

SC6 การเตรียมการรองรับความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การบริหารพลวัต การตอบสนองและรับมือกับภาวะวิกฤต ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โอกาสเชิงกลยุทธ์ (Strategic Opportunities)

SOp1 การพัฒนาหลักสูตรที่สร้างบัณฑิตจากการทำงานจริง ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ผ่านหลักสูตรที่ออกแบบร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและผู้ใช้บัณฑิต

SOp2 การมุ่งเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจฐานชีวภาพ หมุนเวียนและสีเขียว เศรษฐกิจฐานวัฒนธรรมและสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเน้นคุณค่า โดยใช้ระบบร่วมสร้างสรรค์ ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าและความยั่งยืน

SOp4 การปรับรูปแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศ เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและการมุ่งสู่การวิจัยชั้นแนวหน้า และการพัฒนาเทคโนโลยีเชิงลึก

SOp5 การส่งเสริมและการลงทุนรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างนวัตกรรมจากองค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยและต่อยอดไปสู่การใช้งานจริง

SOp6 การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและร่วมแก้ไขปัญหาสำคัญในภาคเหนือ

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives: SO)

SO1 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านนวัตกรรมเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Biopolis Platform)

SO2 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านนวัตกรรมการแพทย์ สุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุ (Medicopolis Platform)

SO3 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านล้านนาสร้างสรรค์ (Creative Lanna Platform)

SO4 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการจัดการศึกษา (Education Platform)

SO5 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการวิจัยและนวัตกรรม (Research and innovation Platform)

SO6 บริหารจัดการองค์กรเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (CMU Excellence management Platform)

ภาพที่ 15 : ความเชื่อมโยงการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย The Impact Ranking และความเป็นเลิศทางวิชาการ

กลยุทธ์ (Strategic)

S1 พัฒนากลไก ผลักดันการวิจัยชั้นแนวหน้า และเทคโนโลยีเชิงลึก

S2 สร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการบูรณาการองค์ความรู้ ในการจัดการศึกษา วิจัย และนวัตกรรม ผ่านการสร้างรูปแบบการทำงานที่เหมาะสม

S3 ส่งเสริมการนำผลงานสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่มีผลกระทบสูง ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน

S4 พัฒนากลไก ในการผลักดันการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อรองรับทักษะแห่งอนาคต

S5 พัฒนากลไกในการสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาให้คนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ระดับมหาวิทยาลัยได้

S6 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ภาพที่ 16 : ภาพรวมแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 ได้กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในแต่ละกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

	Goals	SA	SC	Strategies						Flagships
				S1 Frontier Research & Deep Tech	S2 Ecosystem for Integration of Knowledge	S3 High Impact Tech for Sustainable Development	S4 Research & Innovative Education for Future Skills	S5 Inclusive Education	S6 Excellence Management Model	
SO1 Biopolis	SDG 2,7,13 Impact 20,000 MB	1,2,3,4,5	2,3,5							1. CMU BCG Valley 2. Deep Tech Innovation 3. Fully Smart Campus 4. PM2.5 & Other Pollutant Related NCDs from Field to Cell to Bedside
SO2 Medico-polis	SDG 3 Impact 20,000 MB	1,2,4,5	1-5							1. Digital Health Intelligent Platform 2. Medical & Health Innovation District 3. PM2.5 & Other Pollutant Related NCDs from Field to Cell to Bedside
SO3 Creative Lanna	SDG 11 Impact 5,000 MB	3,4,5	2,3,4							1. Creative District by Design & Culture 2. Entrepreneurship through Creative Lanna-Ecosystem 3. Value-Added Lanna Wisdom by Creative Lanna Branding

	Goals	SA	SC	Strategies						Flagships
				S1 Frontier Research & Deep Tech	S2 Ecosystem for Integration of Knowledge	S3 High Impact Tech for Sustainable Development	S4 Research & Innovative Education for Future Skills	S5 Inclusive Education	S6 Excellence Management Model	
SO4 Education	SDG 4 Academic Reputation	1,2	1							1. Multidisciplinary Program for Future Development 2. Innovative Learning Platform 3. Inclusive Education 4. Data & Demand Driven CMU Academy
SO5 Research & Innovation	SDG 9 Impact 20,000 MB QS by Subject	1,4,5	2,3,4							1. Public-Private & Global Partnership Research Platform 2. Frontier & Deep Tech Research Incubation Platform 3. Open-Innovation Platform 4. Research & IP Utilization Boosting 5. PM2.5 & Other Pollutant Related NCDs from Field to Cell to Bedside
SO6 Management	TQC+ (Innovation)	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5							1. Agile & Resilient Organization 2. Intelligent Organization with Data Driven Management 3. Learning & Innovative Workforce with Growth Mindset

ตารางที่ 3 : การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Key Visibility การกำหนดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม (Key Visibility) ได้แก่

SO	Key Visibility
SO1 Biopolis	• CMU as Role Model of National BCG Supporting Ecosystem • CMU as Sustainable Smart Campus with Big Data Management and Expansion to Nationwide • CMU as Leading Carbon Neutral University
SO2 Medicopolis	• CMU as Leading University in Digital Health Startups in Thailand • Reservoir of Medical & Health Innovation Products • Establishment of Chiangmai Medical & Health Innovation District
SO3 Creative Lanna	• Establishment of Chiangmai Digital Creative Lanna District • Successful Value Added Business by Creative Lanna (Local to Global) • Recognition of Creative Lanna Branding / National and International Perceptions
SO4 Education	• Successful Model of New Educational Platform for Future Development • CMU as a Customized Brain Power Marketplace (CBPM) • Perfect Educational Ecosystem to build up Entrepreneurship • CMU Educational for all
SO5 Research and Innovation	• CMU Frontier & Deep Tech Portfolio for Promoting Next-Stage R&D / Tech Startup Spin-off • Successful Collaboration between CMU and Global Partnerships for Research and Innovation Development • International Outlook for CMU Research and Innovation • Perfect Open Innovation Supporting Ecosystem • Promoting Supporting System for CMU IP Management, Research Commercialization, and Technology Transfer
PM2.5 (Related NCDs) (SO1/2/4/5)	• Leadership in Deep Technology and Frontier Research in PM 2.5 and Other Pollution-related NCDs from Field-to-Cell-to-Bedside (FCB) • Successful Implementation of Community Based PM2.5 Problem Solving Model
SO6 CMU Excellence Management	• Innovation University • High Agility Organization • High Performance Workforce • Intelligence University

ตารางที่ 4 : Key Visibility

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© Chiang Mai University
All rights reserved

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

แผนงานมหาวิทยาลัยดิจิทัล เป็นแผนสำหรับการสนับสนุนในทุกกลยุทธ์ของของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 มีวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ดังนี้

1. Uplifting Digital Infrastructure เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการปรับปรุงและยกระดับความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ระบบเครือข่าย ระบบปฏิบัติงานดิจิทัล ในมหาวิทยาลัย

2. Digitalization and Data Management เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานสนับสนุนภารกิจและยุทธศาสตร์ โดยการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีและระบบดิจิทัล

3. Digital Learning Platforms เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทรงประสิทธิผลในการเรียนการสอน ยกระดับการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย

4. Digital platforms for Services, Research & Development, and Innovations เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการยกระดับการวิจัย สร้างการสังเคราะห์ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ด้วยเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อเพิ่มผลผลิตและผลกระทบ ส่งเสริมการบูรณาการการข้ามส่วนงาน เพิ่มขีดความสามารถของการทำงานวิจัย พัฒนาและสร้างนวัตกรรม

5. Digital Mindset and Digital Culture มหาวิทยาลัยมีบุคลากรมีความตระหนักรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และทักษะดิจิทัลที่จะสามารถยกระดับการทำงานของตนให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ลดความผิดพลาด ป้องกันความสูญเสียจากภัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอก สร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่ค้นคว้า พัฒนานวัตกรรมในการทำงานด้วยความรู้ในเทคโนโลยีดิจิทัล

6. Advancing with Partnerships มีเครือข่ายคู่ความร่วมมือเพื่อใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน กระบวนการสนับสนุน แพลตฟอร์มในการประกอบพันธกิจหลักและพัฒนาบุคลากร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 17 : การสนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์หลักในแผน ฯ ระยะที่ 13

ความเชื่อมโยงสนับสนุนกันระหว่างการดำเนินการในแต่ละกลยุทธ์

ในแต่ละกลยุทธ์นั้นจำเป็นจะต้องมีการเชื่อมโยง การสนับสนุนองค์ความรู้และทักษะจากกลยุทธ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยนำเสนอผ่านรูปภาพดังนี้

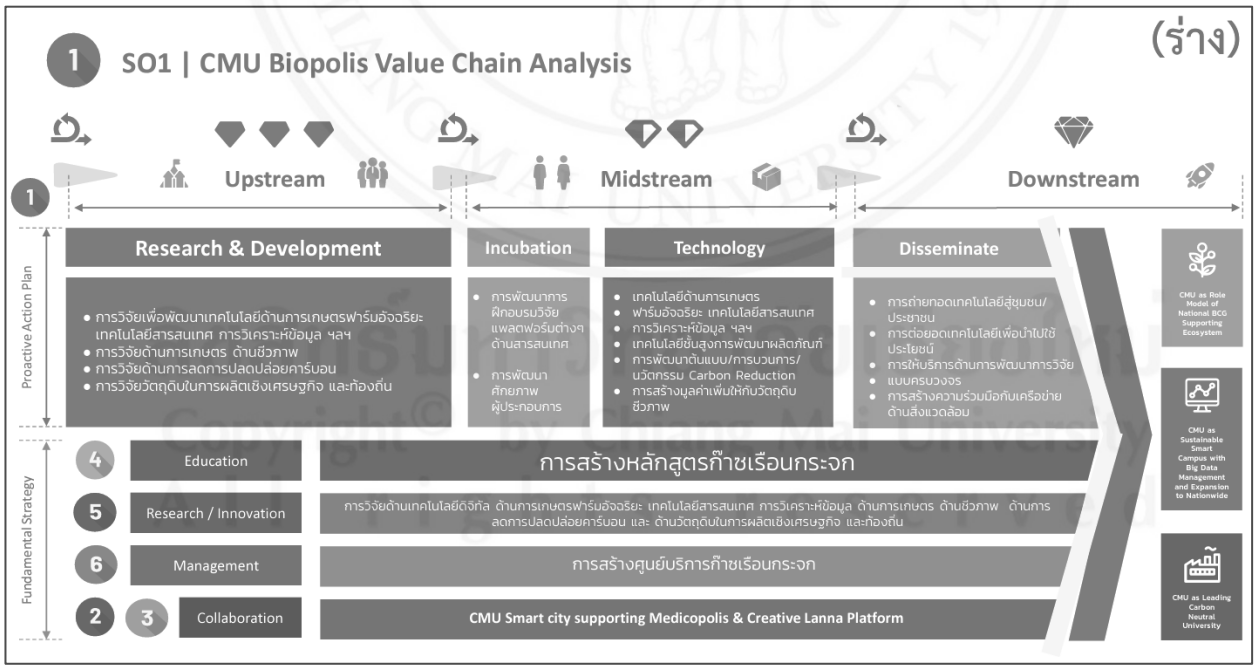

ภาพที่ 18 : SO1 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านนวัตกรรมเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Biopolis Platform)

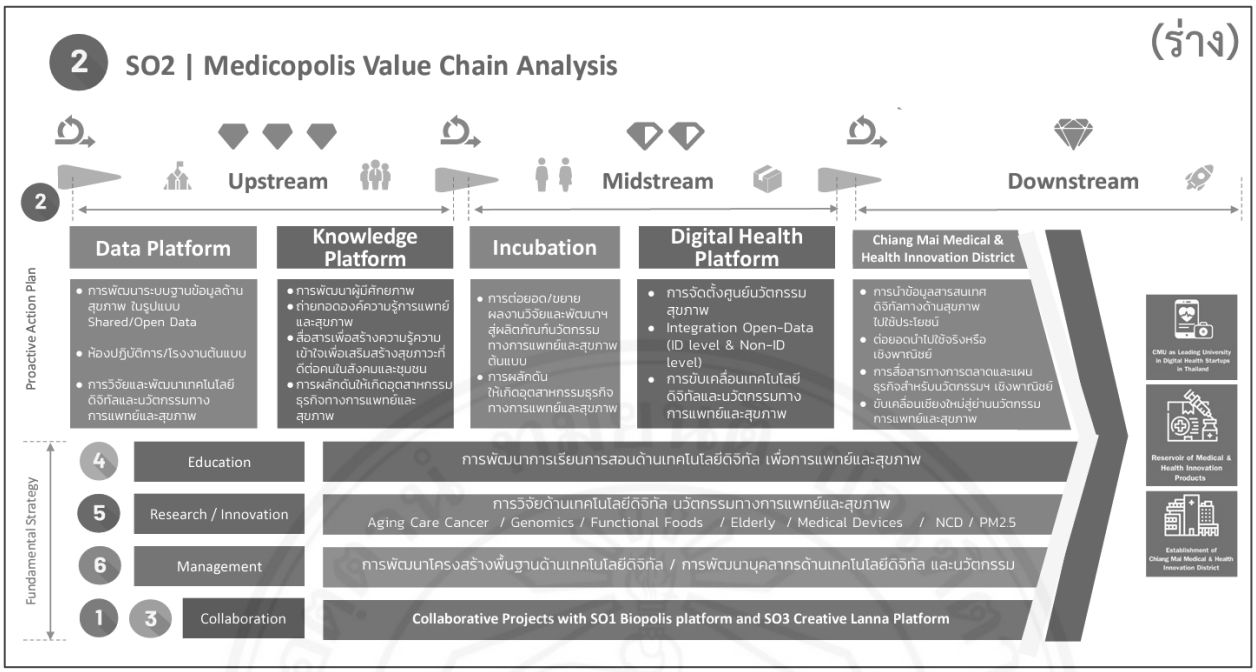

ภาพที่ 19 : SO2 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านนวัตกรรมการแพทย์ สุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุ (Medicopolis Platform)

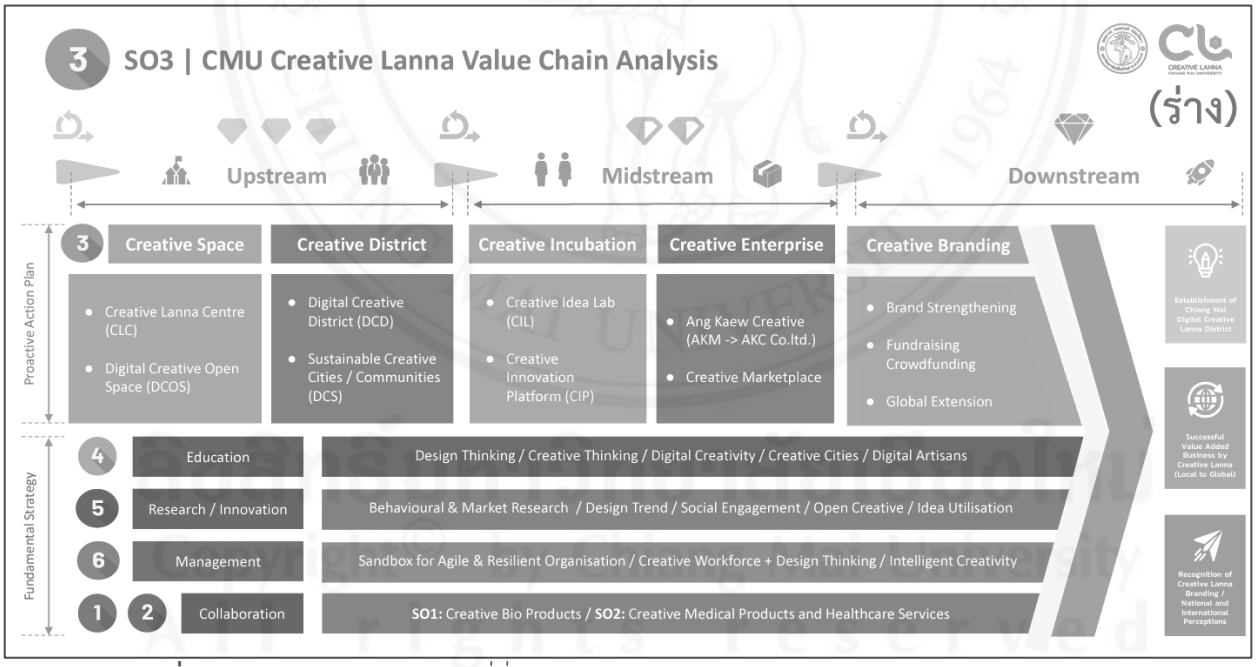

ภาพที่ 20 : SO3สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านล้านนาสร้างสรรค์ (Creative Lanna Platform)

องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินการตามแผน ฯ

1. Strategic Driving Mechanism การกำหนดบทบาทเฉพาะหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ เป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวกระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. Sandbox - Initiative Mechanism พื้นที่สำหรับการเสนอแนวคิดไอเดีย (new idea) สามารถทดลองทำโครงการใหม่ ๆ ที่สามารถล้มเหลวได้

3. HR Capacity Building การช่วยผลักดันให้บุคลากรมีสมรรถนะสูงขึ้น

4. Intelligence University การสร้างมหาวิทยาลัยแห่งปัญญา

5. Financial & Budget Management การบริหารจัดการการเงินการคลัง

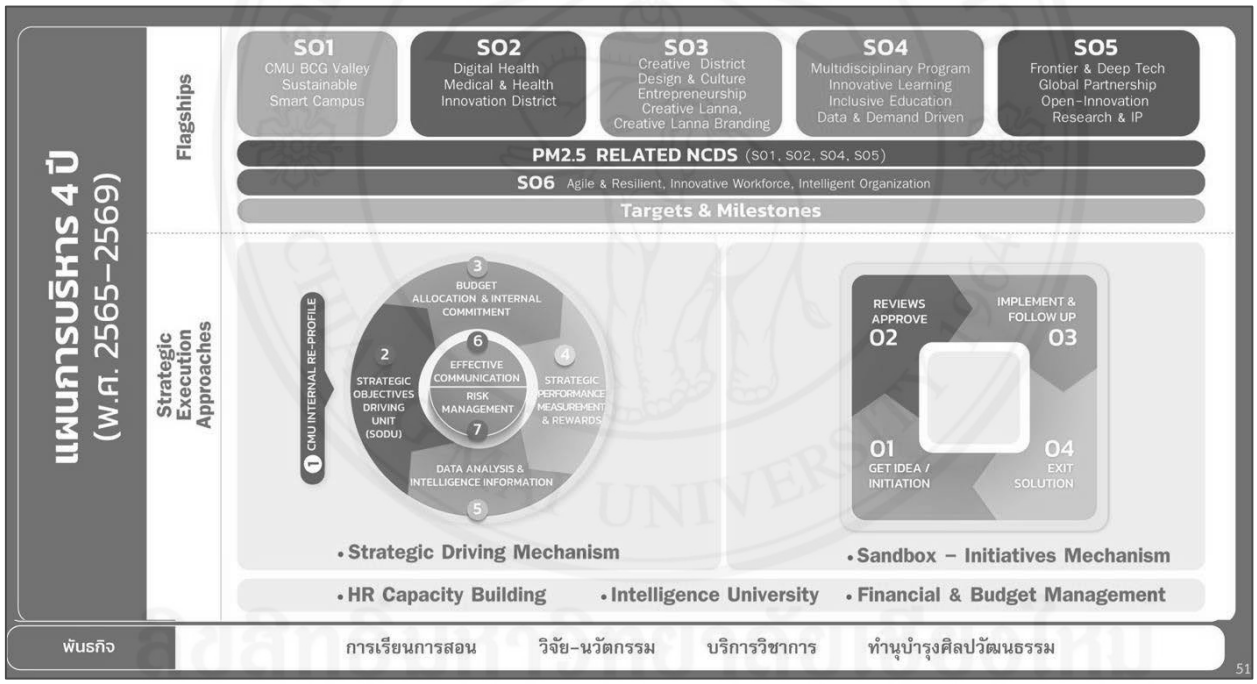

ภาพที่ 21 : องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินการตามแผน ฯ ระยะที่ 13

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ท้ายที่สุดมหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่ 7 อย่างเติบโตยั่งยืน (New S-Curve) เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยนวัตกรรม ดังเช่นวิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

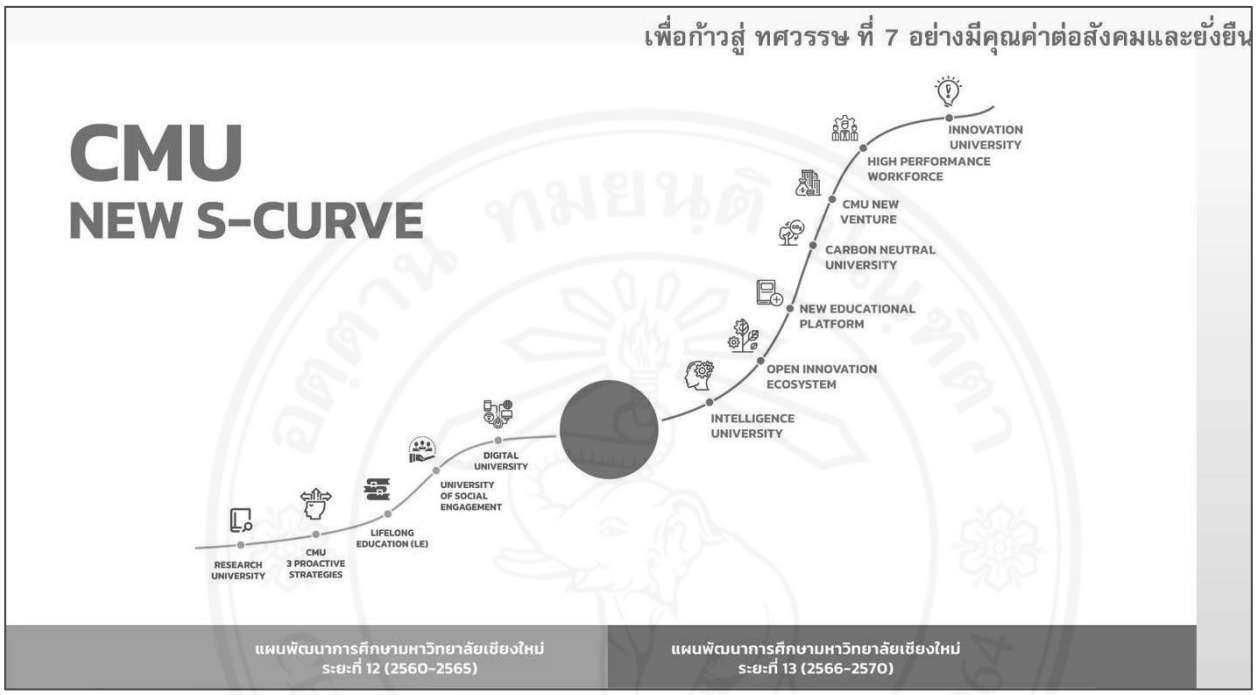

ภาพที่ 22: CMU New S-Curve

การพัฒนาแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 เน้นให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นส่วนสำคัญในการมุ่งเน้นพัฒนาประเทศ ทั้งการผลิตกำลังคนที่มีคุณธรรมตามความต้องการของประเทศ และการสร้าง และนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์จริงต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทยและสังคมโลกต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 5 การบรรยายพิเศษ

เรื่อง แผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล พ.ศ. 2566 - 2570

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วรยศ
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องจากความท้าทายของโลกอันเป็นบริบทภายนอก เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาสิ่งแวดล้อม โลกหลัง COVID-19 การเปลี่ยนแปลงรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้คนสู่โลกออนไลน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต และเชื่อว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป แผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล พ.ศ. 2566 - 2570 จึงจัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13

เทคโนโลยีดิจิทัลจะสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ของแผน ฯ ระยะที่ 13 ได้อย่างไร

การจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล พ.ศ.2566 - 2570 นั้น ส่วนสำคัญที่สุด คือ การตอบโจทย์ของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่จะสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของแผน ฯ ระยะที่ 13 ได้อย่างไร

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลเน้นความสำคัญไปที่ Digital Transformation โดยการนำเทคโนโลยีและกลยุทธ์ทางดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถใหม่ให้แก่มหาวิทยาลัย โดยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับการดำเนินงาน และทำให้มหาวิทยาลัยสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างรวดเร็ว

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

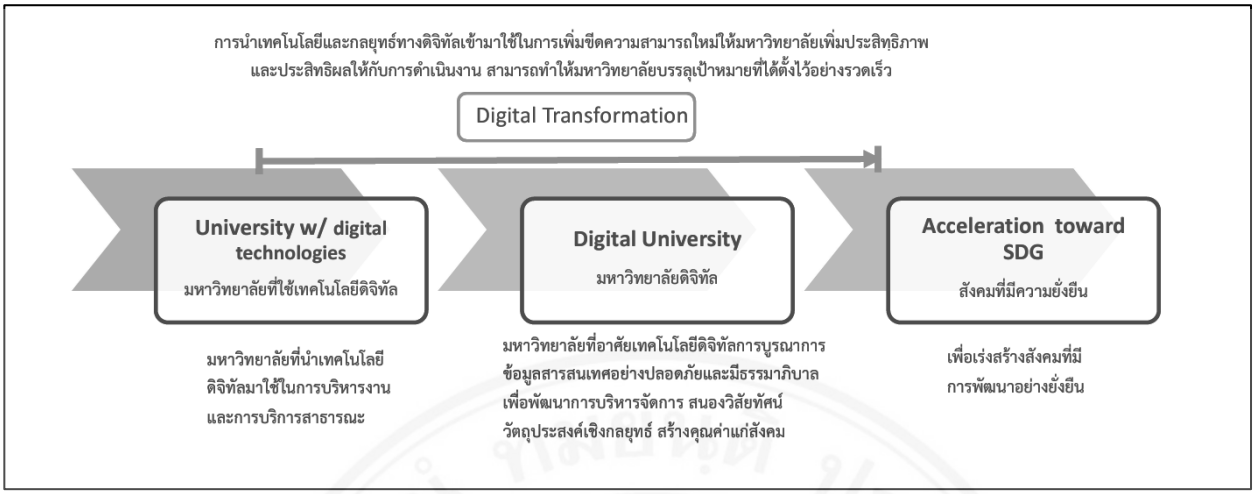

ภาพที่ 23 : Digital Transformation

เป้าหมายของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

1. ขีดความสามารถใหม่ในการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับสังคม
2. ขีดความสามารถใหม่ในการตัดสินใจ และปรับตัวด้วยข้อมูลสารสนเทศการบริหาร CMU Business Intelligence
3. ขีดความสามารถใหม่ในการสร้างความร่วมมือ พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

1. Uplifting Digital Infrastructure

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการปรับปรุงและยกระดับความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ระบบเครือข่าย และระบบปฏิบัติงานดิจิทัลในมหาวิทยาลัย

- จำนวนเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ที่ถูกนำมาใช้ปรับปรุงการให้บริการ
- ขีดความสามารถในการให้บริการที่สูงขึ้น
- ค่าใช้จ่ายของระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ลดลง
- ความพร้อมใช้ของระบบ (Availability) และความน่าเชื่อถือของระบบ (Reliability)
- จำนวนที่ลดลงของการเข้าถึงเพื่ออ่าน ใช้งาน และเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต
- ความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบโครงสร้างพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. Digitalization and Data Management

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานสนับสนุนภารกิจและยุทธศาสตร์ โดยการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีและระบบดิจิทัล มีการบูรณาการเชื่อมต่อการงานทำงานของหน่วยปฏิบัติงานย่อยอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการจัดการข้อมูลดิบและข้อมูลสารสนเทศที่ถูกสร้างขึ้นหรือจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

- จำนวนระบบหรือกระบวนการทำงานที่ได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาขึ้นใหม่หรือเป็นระบบอัตโนมัติโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- มีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในกระบวนการทำงานมากขึ้น
- ความถูกต้องของผลปฏิบัติงานหรือข้อมูลที่ได้กระบวนการทำงานดิจิทัล
- จำนวนผลผลิตที่เพิ่มขึ้นหรือค่าใช้จ่ายที่ลดลงหรือจำนวนคนที่เกี่ยวข้องที่ลดลงจากกระบวนการทำงานดิจิทัล
- การลดจำนวนความไม่สอดคล้องของชุดข้อมูลสารสนเทศ
- ความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบที่ถูกปรับปรุงหรือพัฒนาขึ้นโดยเทคโนโลยีดิจิทัล

3. Digital Learning Platforms

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทรงประสิทธิผล ในการเรียน การสอน ยกระดับการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย

- จำนวนกระบวนวิชาหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอน การประเมินผลที่เพิ่มมากขึ้น
- จำนวนระบบหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น
- จำนวนที่เพิ่มขึ้นของกระบวนการทำงานสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา ที่ได้รับการปรับปรุงหรือออกแบบขึ้นมาใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- จำนวนผู้เข้าถึงการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น
- จำนวนผู้เรียนที่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น
- ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น
- ต้นทุนการบริหารจัดการศึกษาที่ลดลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. Digital platforms for Services, Research & Development, and Innovations

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการยกระดับการวิจัย สร้างการสังเคราะห์ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ด้วยเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อเพิ่มผลผลิตและผลกระทบ ส่งเสริมการบูรณาการข้ามส่วนงานเพิ่มขีดความสามารถของการทำงานวิจัย พัฒนาและสร้างนวัตกรรม ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาโลกด้วยความยั่งยืน

- จำนวนที่เพิ่มมากขึ้นของระบบ หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นใช้ในการยกระดับวิจัย สร้างการสังเคราะห์ พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้
- ผลผลิต และผลกระทบเชิงเศรษฐกิจสังคมที่มีจำนวนและคุณภาพที่เพิ่มมากขึ้น
- จำนวนผู้เข้าถึงบริการ องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มากขึ้น
- ต้นทุนการเผยแพร่ความรู้และให้บริการวิชาการที่ลดลง
- ความพึงพอใจของผู้รับบริการวิชาการ ผู้รับการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มมากขึ้น

5. Digital Mindset and Digital Culture

มหาวิทยาลัยมีบุคลากรมีความตระหนักรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และทักษะดิจิทัลที่จะสามารถยกระดับการทำงานของตนให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ลดความผิดพลาด ป้องกันความสูญเสียจากภัยทั้งภายใน และภายนอกองค์กร สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอก สร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่มีการค้นคว้าพัฒนานวัตกรรมในการทำงานด้วยความรู้ในเทคโนโลยีดิจิทัล

- บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะและทัศนคติในการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
- หลักสูตรพัฒนาความรู้ ทักษะและทัศนคติในการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หรือการปฏิบัติการอันอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกจัดการหรือถอดบทเรียนและเผยแพร่เพิ่มมากขึ้น
- ความพึงพอใจในการเข้าร่วมการพัฒนาตนเองของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยสูงขึ้น

6. Advancing with Partnerships

มีเครือข่ายคู่ความร่วมมือเพื่อใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน กระบวนการสนับสนุน แพลตฟอร์มในการประกอบพันธกิจหลัก และพัฒนาบุคลากร

- ข้อตกลงและกิจกรรมการสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างมหาวิทยาลัย และเครือข่ายความร่วมมือเพื่อนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน สนับสนุนกลยุทธ์ และพัฒนาบุคลากรของทั้งสองฝ่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลที่มหาวิทยาลัยและเครือข่ายคู่ความร่วมมือร่วมกันพัฒนาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย หรือเกิดประโยชน์กับสังคม
- มูลค่าและผลกระทบต่อสังคมจากกิจกรรมหรือเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลที่มหาวิทยาลัยและเครือข่ายคู่ความร่วมมือร่วมกันดำเนินการ

ภาพที่ 24 : การสนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแผน ฯ 13

เส้นทางความสำเร็จในการสร้างระบบงานดิจิทัลเพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

ปัจจัยความสำเร็จในการสร้างระบบงานดิจิทัลเพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล จะต้องมุ่งเน้น 4 กระบวนการสำคัญ ได้แก่

Silo	Standardization	Optimization	Modularity
• กลยุทธ์ที่ส่วนงานต่างคนต่างทำ ระบบงานกระจัดกระจาย ขาดมาตรฐาน • เปลี่ยนแปลงยาก ใช้เวลามากในการแก้ปัญหา • มีความเสี่ยงสูง	• จัดกลุ่มกระบวนการทำงานและทรัพยากรไอที • มีมาตรฐานในการรับส่งข้อมูล • ประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้าน Software License • ลดต้นทุนทางด้านไอที ลดเวลาที่ใช้ และลดความเสี่ยง	• ตัดกระบวนการทำงานที่ซ้ำซ้อน เชื่อมโยงการทำงานให้ถูกต้อง ข้ามส่วนงาน • ลดทรัพยากรทางไอทีที่ไม่จำเป็น • ผลิตบริการทางด้านไอทีได้รวดเร็ว	• มุ่งการต่อยอดกระบวนการทำงานและบริการใหม่ ๆ ให้เร็วที่สุด • นำกระบวนการหรือบริการใหม่ออกใช้ได้เร็วและปลอดภัย • การวางแผนทางไอทีทำควบคู่ไปกับการวางแผนทางธุรกิจ

ตารางที่ 5 : ปัจจัยความสำเร็จในการสร้างระบบงานดิจิทัลเพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ทั้งนี้ จากเส้นทางความสำเร็จข้างต้น เมื่อประสบความสำเร็จแล้ว จะสามารถขยายผลกระทบไปสู่การสร้างความสำเร็จในด้านอื่น ๆ ด้วย ได้แก่

เส้นทางความสำเร็จของโครงสร้างพื้นฐาน และการรักษาความมั่นคงทางด้านสารสนเทศ (Infrastructure and Security)

Silo	Standardization	Optimization	Modularity
• แต่ละหน่วยงานดูแลเรื่องการซ่อมบำรุงและความมั่นคงปลอดภัยเอง	• การบำรุงรักษาและการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของทุกส่วนงานถูกกำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกัน	• การบำรุงรักษาและการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยของทุกส่วนงานถูกบริหารจัดการโดยระบบส่วนกลาง	• ความมั่นคงปลอดภัยมีความทานทนต่อภัยในรูปแบบต่าง ๆ การคืนความสามรถในการปฏิบัติงานสามารถทำได้อย่างอัตโนมัติ

ตารางที่ 6 : เส้นทางความสำเร็จของโครงสร้างพื้นฐานและการรักษาความมั่นคงทางด้านสารสนเทศ

เส้นทางความสำเร็จของการใช้ข้อมูลในมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Data Management)

Silo	Standardization	Optimization	Modularity
• ข้อมูลบางชุดถูกใช้ในบางภารกิจและบางหน่วยงาน	• ข้อมูลในแต่ละภารกิจถูกกำหนดเป็นมาตรฐานในองค์กร	• ข้อมูลถูกใช้ข้ามภารกิจข้ามหน่วยงานในองค์กร	• ข้อมูลถูกนำออกมาให้เป็นบริการไปสู่สังคมภายนอก สร้างรายได้และผลกระทบเชิงบวกภายในองค์กรและสังคมภายนอก

ตารางที่ 7 : เส้นทางความสำเร็จของการใช้ข้อมูลในมหาวิทยาลัยดิจิทัล

แผนแม่บทของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

จากกลยุทธ์ 6 ประการ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้วนั้น สามารถแบ่งแผนแม่บทได้จำนวน 15 แผน โดยยังคงเชื่อมโยงสนับสนุนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 : Uplifting Digital Infrastructure แผนที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่

- Uplifting and Transformation of Infrastructure การปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การเพิ่มระบบคลาวน์แบบผสม ขยายเครือข่ายสัญญาณทั้งส่วนกลางและส่วนงาน
- Smart and Intelligence Platform การเชื่อมโยงข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การเปิดข้อมูล การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจทางการบริหาร
- Simplify Connectivity & Secure Network Campus การทำให้การเข้าสู่ระบบเครือข่ายเป็นเรื่องสะดวกและปลอดภัย การตั้งศูนย์ดูแลความปลอดภัยทางไซเบอร์ของมหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลยุทธ์ที่ 2 : Digitalization and Data Management การปรับปรุงกระบวนการทำงาน รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง

- Enterprise Architecture (EA) การเขียนสถาปัตยกรรมองค์กรของมหาวิทยาลัย
- Services Integration to Digital Platform การนำเอาระบบการบริการทั้งหมดเข้าสู่ระบบดิจิทัล
- IT Policy & Compliance & Standard & IT Risk แนวปฏิบัติ มาตรฐาน ระเบียบในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ และการบริหารจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์ที่ 3 : Digital Learning Platforms การพัฒนาผู้เรียนของมหาวิทยาลัย

- Smart Learning Platform อิสรภาพทางการเรียนการสอน มีระบบรองรับทั้งการเรียน Online และ Onsite
- Outcome - Based Education in Digital World การเชื่อมโยงกับคู่ความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
- Innovation Learning in Metaverse Technology นวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกเสมือน

กลยุทธ์ที่ 4 : Digital platforms for Services, Research & Development, and Innovations การวิจัยและบริการ การพัฒนาองค์ความรู้สู่นวัตกรรมใหม่ ๆ

- High Computing Technology for Research Platform การมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สมรรถนะสูงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวิจัย
- Highly Innovation in Deep Tech Research การวิจัยสร้างนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีขั้นสูง

กลยุทธ์ที่ 5 : Digital Mindset and Digital Culture ทัศนคติ และวัฒนธรรมดิจิทัล

- Digital Mindset and Digital Culture การสร้างทัศนคติ และวัฒนธรรมดิจิทัล
- Digital Literacy and Competency การสร้างองค์ความรู้ทางด้านดิจิทัลแก่บุคลากรเพื่อเชื่อมโยงปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานต่อไป

กลยุทธ์ที่ 6 : Collaborative Partnerships

- Collaboration with Digital Partnerships การทำความร่วมมือกับคู่ความร่วมมือ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถซึ่งกันและกัน
- Collaboration of Local and Global Digital Community การขยายคู่ความร่วมมือทั้งในระดับท้องถิ่นไปสู่ระดับโลก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนกลยุทธ์ ตลอดจนแผนแม่บทที่อธิบายไว้ข้างต้นนั้น แม้จะได้กำหนดระยะเวลาไว้ 5 ปี แต่มหาวิทยาลัยคาดหวังให้แผนนั้น ไม่มีความตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ในระหว่างทาง ไม่ว่าจะเป็นกรอบเวลา รายละเอียดต่าง ๆ สามารถปรับแผนปฏิบัติการย่อย และงบประมาณได้ ตามบริบทภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ แผนจะยังคงไว้ซึ่งเป้าหมาย คือ การเพิ่มขีดความสามารถใหม่ให้มหาวิทยาลัย เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับการดำเนินงาน สามารถทำให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างรวดเร็ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 6 การนำเสนอผลการสัมมนากลุ่มย่อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 1 : SO1 : BIOPOLIS PLATFORM : สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยนวัตกรรมเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

โจทย์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะรวมพลังสร้างองค์ความรู้ แนวปฏิบัติ และดำเนินการในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมไปถึงการบรรลุซึ่งความเป็นกลางทางคาร์บอนได้อย่างไร?

ประธานกลุ่ม

รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ฤกษ์เกรียงไกร)

Facilitator

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิชัย ปรีชาวุฒิพงศ์ สถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก้องภู นิมานันท์ คณะบริหารธุรกิจ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ภญ.วรินทร รักษ์ศิริวณิช ศูนย์นวัตกรรมอาหารและบรรจุภัณฑ์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาย รังสิยากูล ศูนย์บริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ

****

ปัจจุบันการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลกมีปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ความเป็นกลางทางคาร์บอน (การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์) จึงมีความสำคัญต่อโลกเป็นอย่างมาก โดยในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา หลายประเทศทั่วโลกเริ่มตื่นตัวและพยายามให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate Change) โดยตั้งเป้าหมายที่มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนอย่างเป็นรูปธรรมภายในปี 2050 (พ.ศ.2593) สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้มีการผลักดันยุทธศาสตร์เชิงรุกด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความพร้อมของผลงานทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก องค์ความรู้ งานวิจัย พัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่สามารถใช้เป็นฐานในการขับเคลื่อน New S - Curve ให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นต้นแบบของสถาบันการศึกษาที่มุ่งมั่น ในการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral University) เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยแก้ปัญหาของโลกอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มุ่งเน้นการสร้างต้นแบบเศรษฐกิจ BCG และ Sustainable Smart Campus ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดดเด่นและเป็นสากล รวมถึงการมุ่งสู่มหาวิทยาลัยที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral University) ซึ่งหมายถึง การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ โดยการใช้ประโยชน์และต่อยอดความเข้มแข็งที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ทั้งนี้ ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้มีการสร้างระบบนิเวศรองรับโมเดล BCG ระดับประเทศ โดยมีการใช้ระบบบริหารจัดการ (Facility / Campus Management) ด้วยข้อมูลลักษณะ Data Driven Decision / Management ร่วมกับระบบปัญญาประดิษฐ์บนฐานข้อมูลขนาดใหญ่ การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ SO1 : “Biopolis Platform” เชื่อมโยงกับแผนกลยุทธ์ SO5 : “Research and Innovation Platform” ซึ่งจะผลักดันให้ผลประเมิน SDG2 : “Zero Hunger” SDG7 : “Affordable and Clean Energy” และ SDG13 : “Climate Action” อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

แผนกลยุทธ์ SO1 : BIOPOLIS PLATFORM การสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยนวัตกรรมเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ได้กำหนดแผนงาน 2 แผน (Flagship) อันประกอบไปด้วย 6 โครงการ (Key Projects) และผลการดำเนินการ 9 ข้อ (Key Results) เพื่อสร้างโมเดลธุรกิจใหม่ ๆ ของมหาวิทยาลัย และลดการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ โดยรายละเอียดดังนี้

SO1 : Biopolis Platform	2566	2567	2568	2569	2570
Flagship 1 : CMU BCG Valley	**KP1 :** สร้างนวัตกรรมเกษตรชีวภาพอัจฉริยะ (Innovative Smart Bio-Agriculture) **KR1 :** โครงการภายใต้กลยุทธ์ มช. ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ประเทศ (20 โครงการ) > 20 Smart Bio-Agriculture Projects **KR2 :** สมาชิกในระบบ CMU BCG (Engagement Members) (100 ราย) > 100 Engagement Members				
Key Theme Mae - Hia Biopolis Valley	**KP2 :** พลิกโฉมนวัตกรรมชีวภาพมูลค่าสูง (Innovative Bio - Green Transformation) **KR1 :** โครงการภายใต้กลยุทธ์ มช. ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ประเทศ (30 โครงการ) > 30 Bio - Green Transformation Projects **KR2 :** สมาชิกในระบบ CMU BCG (Engagement Members) (100 ราย) > 100 Engagement Members				
ECOSYSTEM	**KP3 :** สร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชีวภาพชั้นแนวหน้า (Innovative Frontier Product) **KR2 :** สมาชิกในระบบ CMU BCG (Engagement Members) (100 ราย) > 100 Engagement Members **KR3 :** ถ่ายทอดเทคโนโลยี (50 เทคโนโลยี)				
	KP4 : เชื่อมโยงบริการและโครงสร้างพื้นฐานแบบครบวงจร (Service and Infrastructure Connect) (Launch BCG Product Development and Startup Incubation Program) **KR4 :** นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ (60 ผลงาน) > 60 BCG Products + Services **KR5 :** ธุรกิจและบริษัทสตาร์อัพทั้ง Hi-tech และ Hi-touch (40 บริษัท) > 40 Member BCG Tech Startups **KR6 :** ชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากมหาวิทยาลัย (80 ชุมชน)				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

SO1 : Biopolis Platform	2566	2567	2568	2569	2570
Flagship 2 : Sustainable Smart Campus	**KP5 :** Carbon Reduction (Carbon Neutral University / EV Facility Upgrade and Supporting Platform / International Smart City Framework) **KR7 :** Carbon Neutral University (70% ในปี 2570, 100% ในปี 2575)				
Key Theme Green Campus / Clean Energy / Zero Waste / Intelligent University Carbon Neutral	**KP6 :** Intelligent University (Expansion CMU Smart City / EV Masterplan / Smart Grid via Blockchain / Technology Upgrade on Core Elements for CMU Facility / Domestic and International Partnership Initiative / Technology Enablers for End-to-End Smart City) **KR4 :** นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ (40 ผลงาน) > 40 Smart City Products + Services **KR6 :** ชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากมหาวิทยาลัย (20 ชุมชน) **KR7 :** Carbon Neutral University (70% ในปี 2570, 100% ในปี 2575) Quick Win : Carbon Neutral พื้นที่แม่เหียะ 1,555 ไร่ 100% ในปี 2566 **KR8:** พันธมิตรที่ท างานร่วมกันอย่างใกล้ชิดทั้งในและต่างประเทศ (30 ความร่วมมือ) > 20 Domestic and 10 International				

ตารางที่ 8 : แผนกลยุทธ์ SO1 : BIOPOLIS PLATFORM (Flagship / Key Project)

KP1 การสร้างนวัตกรรมเกษตรชีวภาพอัจฉริยะ (Innovative Smart Bio - Agriculture)

การสร้างนวัตกรรมเกษตรชีวภาพอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) ฟาร์มอัจฉริยะ (Smart Farming) เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) และการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytic) จากฐานข้อมูลด้านการเกษตร การปรับตัวและเสริมสร้างความยืดหยุ่นของระบบการผลิตต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งผลถึงรายได้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน รวมทั้งลดหรือขจัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตร รวมถึงการรวมกลุ่มของสมาชิกในระบบ CMU BCG อันเป็นการขับเคลื่อนนวัตกรรมเกษตรชีวภาพอัจฉริยะ (Smart Bio - Agriculture) และเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อน BCG ของประเทศ ซึ่งโครงการเด่น คือ KP 1.1 Farming and Precision Agriculture for Sustainable เช่น

- Economic Crops Production
- Lanna Herb Production
- Valorization of Coffee By - Products
- Dairy Cattle Production
- Biodiversity of Thai - Native Beef Cattle

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

- Precision and sustainable Agriculture
- การเตรียมวัตถุดิบ (ต้นน้ำ) เพื่อสกัดสารตั้งต้น (KP2) / สารตกค้างในพืช / Organic
- Precision Smart Farm 5G

KP2 การพลิกโฉมนวัตกรรมชีวภาพมูลค่าสูง (Innovative Bio - Green Transformation)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ (Biobased Products) พร้อมใช้ที่มีศักยภาพสูงจากวัตถุดิบชีวภาพเชิงเศรษฐกิจ และอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวคิด Zero Waste เพื่อได้ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมถึงการวิจัยเชิงนโยบายในการส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีเอกลักษณ์ออกสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการรวมกลุ่มของสมาชิกในระบบ CMU BCG อันเป็นการขับเคลื่อนนวัตกรรมชีวภาพมูลค่าสูง และเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อน BCG ของประเทศ โครงการเด่น ได้แก่

- KP 2.1 Bioactive ingredients เช่น 1) Animal health and human NCDs prevention: Omics perspective 2) Green Extraction 3) Insect Extraction
- KP 2.2 Functional Food เช่น High protein from plant (Ingredient)
- KP 2.3 มาตรฐานการทดสอบสารสกัด / มาตรฐานการสกัดพืชสมุนไพร
- KP 2.4 Bio Packaging

KP3 การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชีวภาพชั้นแนวหน้า (Innovative Frontier Product)

การวิจัยชั้นแนวหน้านำไปสู่การค้นพบใหม่ทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะโดดเด่น (High Performance) โดยเน้นการเกิดองค์ความรู้ใหม่และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่ก่อให้เกิดเทคโนโลยีต้นน้ำและกลางน้ำ สามารถประยุกต์ใช้ในหลายด้าน มีการต่อยอดทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย รวมถึงการรวมกลุ่มของสมาชิกในระบบ CMU BCG อันเป็นการขับเคลื่อนนวัตกรรมชีวภาพชั้นแนวหน้าและเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อน BCG ของประเทศ

โครงการเด่น ได้แก่

- KP 3.1 Innovative Product for NCDs
- KP 3.2 Innovative Product for Aging
- KP 3.3 Innovative Product for Immune Boosting
- KP 3.4 Innovative Product for Novel Food
- KP 3.5 Innovative and Emerging Technology
- KP 3.6 Innovative bioproduct for agricultural health, safety and food quality

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

KP4 การเชื่อมโยงบริการและโครงสร้างพื้นฐานแบบครบวงจร (Service and Infrastructure Connect)

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ (Translational Research Infrastructure) โดยสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา และชุมชน สามารถเข้าถึงบริการด้านการวิจัยพัฒนาแบบครบวงจรในลักษณะ Shared Services

โครงการเด่น ได้แก่

- KP 4.1 Innovative Testbeds and Playground
- KP 4.2 Advanced IoT Smart Factory
- KP 4.3 Advanced Laboratory for Standard and Certification
- KP 4.4 VC and Marketing Connect
- KP 4.5 การสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ เช่น Northern Food Valley/ Food Innopolis

KP5 Carbon Reduction

ผลักดันให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นต้นแบบของสถาบันการศึกษาที่มุ่งมั่นในการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral University) เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยแก้ปัญหาของโลกอย่างยั่งยืน

โครงการเด่น ได้แก่

- KP 5.1 Organization Carbon Footprint Evaluation (การประเมินฟุตปริ้นท์องค์กร)
- KP 5.2 Carbon Reduction 01 Stationary Sources (การลดคาร์บอนที่แหล่งกำเนิด)
- KP 5.3 Carbon Reduction 02 Mobile Sources (การลดคาร์บอนจากการขนส่ง)
- KP 5.4 Carbon Reduction 03 Electricity (การลดคาร์บอนด้วยพลังงานทดแทน)
- KP 5.5 Carbon Reduction 04 Waste Reduction (การลดคาร์บอนด้วยการลดของเสีย/การกำจัดขยะอันตราย/ติดเชื้อ) เช่น 1) Waste: Bio-Fertilizer 2) Carbon Neutral ในทุกพื้นที่อาคารต่าง ๆ และพื้นที่ปลูกพืช : พืชอาหาร / การเกษตรมูลค่าสูง / Biodiversity 3) Carbon Reduction ในระบบการผลิตทางการเกษตร
- KP 5.6 Carbon Offset & Sinks (การชดเชยและกักเก็บคาร์บอน)
- KP 5.7 Education, Research and Outreaches (การอบรมหลักสูตรวิจัย และความร่วมมือภายนอก)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

KP6 Intelligent University

การต่อยอดในการขับเคลื่อนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่สนับสนุนการเรียนการสอน งานวิจัย บริการวิชาการ และการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และยกระดับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่สู่มหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (Intelligence University) เพื่อรองรับการบริหารงาน การให้บริการ การจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการวิชาการชุมชน และสาธารณะ โดยใช้แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) ควบคู่กับการพัฒนาความเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Sustainable Smart University) โดยคำนึงถึงระบบดิจิทัลและนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม นำมาปรับใช้ในการบริหารและการให้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ บนหลักเกณฑ์มาตรฐานสากลที่มีความมั่นคง ปลอดภัย สามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้อย่างยั่งยืน และพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่สู่การเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (Intelligence University) ให้มหาวิทยาลัยสามารถอยู่รอด และแข่งขันได้ในโลกแห่งนวัตกรรมที่มีพลวัตรสูงในอนาคต

โครงการเด่น ได้แก่

- KP 6.1 Data integration and Analytics เช่น 1) CMU Open Data 2) Data Exchange (API Gateway) 3) Data Intelligence Unit
- KP 6.2 Strategic Research on Smart city Development เช่น1) Smart City Platform enabler 2) AL/ML/NLP Research
- KP 6.3 Public Bridge on SDGs outreach เช่น Tech transfer for Community
- KR 6.4 Expansion CMU Smart City
- KP 6.5 EV Master plan
- KP 6.6 Smart Grid via Blockchain
- KP 6.7 Technology Upgrade on Core Elements for CMU Facility

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 2 : **SO2: Medicopolis Platform : สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านนวัตกรรมการแพทย์ สุขภาพ และการดูแลผู้สูงอายุ**

โจทย์ : **มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะร่วมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ของประเทศด้วยสตาร์ทอัพจากคณาจารย์ และผู้เรียนได้อย่างไร?**

ประธานกลุ่ม

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิติวัฒน์ วัฒนชัย

Facilitator

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ภก.สุพัฒน์ จิรานุสรณ์กุล คณะเภสัชศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพงศ์ นาทวิชัย คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ นพ.อดิศักดิ์ ตันติวรวิทย์ คณะแพทยศาสตร์

****

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถือได้ว่าเป็นผู้นำในด้านการแพทย์และสุขภาพในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นเพื่อต่อยอดความเข้มแข็งด้านการแพทย์ สุขภาพ และการดูแลผู้สูงอายุ จึงได้มีการดำเนินงานในรูปแบบ Medicopolis Platform ขึ้น โดยกำหนดทิศทางการดำเนินงานที่มุ่งขับเคลื่อนและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ของประเทศด้วย Start-up จากคณาจารย์และผู้เรียน ประกอบไปด้วยแผนแม่บท (Flagships) 2 แผน ได้แก่ Digital Health และ Medical & Health Innovation District

ทั้งนี้ จากการอภิปรายกลุ่มย่อยได้มีการกำหนดปลายทางของการดำเนินการ (Downstream) 3 ประการ ได้แก่

Downstream 1: การนำข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพไปใช้ประโยชน์ด้านให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพในรูปแบบบูรณาการ

Downstream 2: การต่อยอด/ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ รวมถึงการนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

Downstream 3: การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ อุตสาหกรรม บริการ ทางการแพทย์และสุขภาพ อันเป็นการขับเคลื่อนเชียงใหม่สู่การเป็นย่านนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Downstream 1 : การนำข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพไปใช้ประโยชน์ด้านให้บริการทางการแพทย์ และสุขภาพในรูปแบบบูรณาการ

คณะทำงานได้มีการอภิปรายถึงความคาดหวังการนำข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพไปใช้ประโยชน์ (Desirable State) ดังนี้

1. Data analytics for healthcare including policy, tailor-made benefit, and budgetary, etc. (in-house / outreach) กลไกการขับเคลื่อนการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการแพทย์ รวมถึงประเด็นอื่น ๆ เช่น นโยบายที่เกี่ยวข้อง การสร้างผลประโยชน์ และงบประมาณ เป็นต้น โดยสามารถดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย หรือให้หน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามารับผิดชอบ
2. Healthcare data repository including environmental data and other unstructured data (e.g. SOP) for KM and analytics การจัดเก็บข้อมูล โดยคำนึงถึงข้อมูลที่ไม่ใช่เรื่องการแพทย์เท่านั้น แต่คำนึงถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย
3. Integration and linkage การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
4. Data Quality and Standardization มาตรฐานและคุณภาพของข้อมูล
5. Accessibility with Digital Platform แพลตฟอร์มสำหรับการเข้าถึงข้อมูล
6. Compliance with Regulation e.g. EC/PDPA in all life cycles การปฏิบัติตามกฎหมาย / กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น คณะทำงานได้ร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุความคาดหวัง ดังนี้

1. ด้าน Open Data Center
    a. ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมต่อใช้ประโยชน์ Open Data Platform
    b. ควรเชื่อมโยงข้อมูล และจัดระบบการแบ่งปันข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
2. ด้าน Data Catalog
    a. ควรจัดกลุ่มข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพให้เหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ข้อมูล
3. ด้าน Data Security Quality and Standardization
    a. ควรตรวจสอบ และจัดการข้อมูลจากแต่ละแหล่งให้มาตรฐานเดียวกัน
    b. ควรมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพ
    c. ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Downstream 2 : การต่อยอด/ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ รวมถึงการนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สิ่งสำคัญของการต่อยอด / ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ รวมถึงการนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน คือ **การปฏิรูปองค์กร (Organization Reform)** โดยมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้

Upstream : Inno - Incubator การสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อเอื้อให้เกิดการสร้างเครือข่ายของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย โดยมีหน่วยงานทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้ามาทำงานร่วมกัน (STeP, FIN, Acc Ba, Mass Com, BMEI, Engineer) โดยมีปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนี้

- Internal : บุคลากร การพัฒนาบุคลกรให้สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้
- External : ความต้องการตลาด การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ขับเคลื่อนด้วยความต้องการของอุปสงค์เป็นหลัก
- External : ความต้องการของชุมชน

Midstream : 1. Inno - Competency Development ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินงานพัฒนาความสามารถในการต่อยอด / ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ เช่น Design Thinking, Business Model Canvas โดยเฉพาะนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ NCDs, Functional Food และอาหารเฉพาะโรค

2. Supporting Processes ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินงานสนับสนุนกระบวนการต่อยอด / ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ เช่น กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (IP, ลิขสิทธิ์, อย., medical devices) การสื่อสารไปยังภายนอกองค์กร การจัดระบบจัดหาทุนทั้งภายในและภายนอก (Grant Matching) และการมี Sandbox สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Downstream 3 : การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ อุตสาหกรรม บริการ ทางการแพทย์และสุขภาพ อันเป็นการขับเคลื่อนเชียงใหม่ สู่การเป็นย่านนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ

Upstream : 1. Big data CMU (Health & Operation) ควรเชื่อมโยงข้อมูล Big Data ด้านการแพทย์และสุขภาพ ระหว่างหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เห็นข้อมูลที่ขาดและข้อมูลที่ต้องการใช้

2. ควรมีคณะทำงานกลางเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ อุตสาหกรรม บริการ ทางการแพทย์และสุขภาพ

Midstream : 1. ควรเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในการสร้างเครือข่ายฯ เช่น Language & Culture, Med-tourism และการตลาด

2. ควรมีทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างเครือข่ายฯ เช่น Platform, Places, Channels และ Budgets

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สรุป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะร่วมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ของด้วยสตาร์ทอัพจากคณาจารย์ และผู้เรียนได้อย่างไรนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

Upstream	Midstream	Downstream
การสร้างสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมด้านการแพทย์และสุขภาพ - การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสุขภาพ ในรูปแบบ Shared / Open Data ที่มีคุณภาพและปลอดภัย - การพัฒนาศักยภาพบุคลากร - ถ่ายทอดองค์ความรู้ - ห้องปฏิบัติการ/ โรงงานต้นแบบ	การสร้าง Digital Health Platform - Integration open-data: ID level & Non-ID level	การนำข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลทางด้านสุขภาพไปใช้ประโยชน์ด้านการให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพในรูปแบบบูรณาการ
	การขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ - การยกระดับเทคโนโลยีทางการแพทย์และสุขภาพ	การต่อยอด/ขยายผลงานนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบสู่การนำไปใช้จริงหรือเชิงพาณิชย์ รวมถึงการนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
	การต่อยอด/ขยายผล งานวิจัยและพัฒนา ฯ สู่ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพต้นแบบ	การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจอุตสาหกรรม บริการ ทางการแพทย์และสุขภาพ อันเป็นการขับเคลื่อนเชียงใหม่สู่การเป็นย่านนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ
การบ่มเพาะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ - การผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมธุรกิจทางการแพทย์และสุขภาพ	การจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมสุขภาพ การผลักดันและพัฒนาให้เชียงใหม่เป็นย่านนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ - การรวมกลุ่มธุรกิจ อุตสาหกรรม บริการ และผู้มีศักยภาพ (ด้วยกลไกล Value chain)	
การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ		

ตารางที่ 9 : การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการแพทย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 3: **SO3 : Creative Lanna Platform สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านล้านนาสร้างสรรค์**

โจทย์: **มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะสามารถยกระดับจาก ล้านนาสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ มูลค่าสูง ให้เศรษฐกิจเชียงใหม่ จนเป็นตัวอย่างในการยกระดับมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรมด้วย นวัตกรรม อย่างยั่งยืน ได้อย่างไร ?**

ประธานกลุ่ม

รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย มหาเอก)

Facilitator

1. อาจารย์ ดร.ไพรัช	พิบูลย์รุ่งโรจน์	คณะเศรษฐศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษมศักดิ์	อุทัยชนะ	อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. ดร.กรวรรณ	สังขกร	โครงการจัดตั้งศูนย์ล้านนาสร้างสรรค์

****

การพัฒนาที่ยั่งยืนต้านล้านนาสร้างสรรค์ (Ceative Lanna) ประกอบไปด้วย 3 เป้าหมาย (Flagships) ได้แก่

1. การสร้างย่านล้านนาสร้างสรรค์ที่มีการใช้ดิจิทัลเข้ามาผนวกเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่ม ที่แตกต่างในจังหวัดเชียงใหม่ (Digital Creative Lanna District) โดยจะมีการจัดตั้ง CMU Creative Lanna Center (CLC) มีโปรแกรมพัฒนากำลังคนในด้านการออกแบบสร้างสรรค์ (Creative Design Program) ควบคู่ไปกับการสนับสนุนการวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรม

2. มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศ เพื่อสร้างผู้ประกอบการสตาร์ทอัพด้านการสร้างสรรค์ และการเชื่อมโยงเข้าสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

3. การสร้างแบรนด์ Creative Lanna ที่จับต้องได้ สามารถนำไปเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ พร้อมทั้งมีการส่งสริมการสร้างการรับรู้ของแบรนด์ในวงกว้างทั้งในประเทศระดับประเทศและระดับนานาชาติ

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โดยมีการกำหนดโครงการสำคัญ (Key Project) จำนวน 11 โครงการสำคัญหลัก พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและหลักไมล์แห่งความสำเร็จในแต่ละโปรแกรม ตาม(ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 ได้ดังนี้

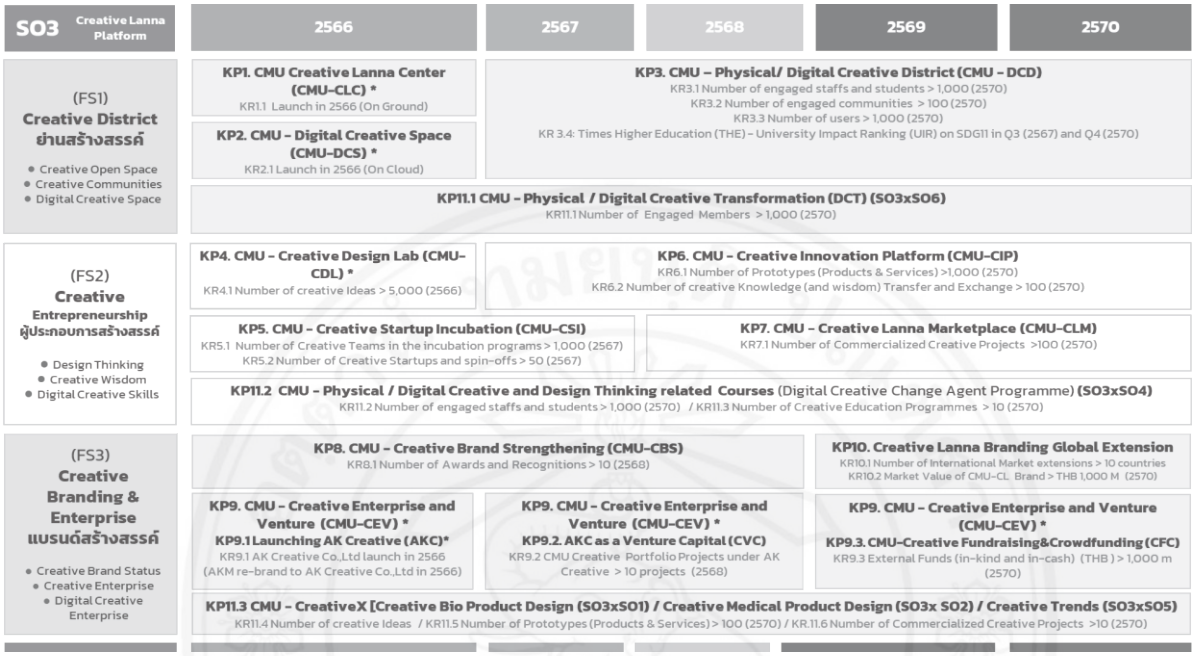

ตารางที่ 10: SO3 Key Projects

ในบริบท SO3 : ล้านนาสร้างสรรค์ (CREATIVE LANNA PLATFORM) ได้มีการนำเสนอและอภิปรายภายในกลุ่ม ร่วมระดมความเห็นจากบุคลากร โดยเฉพาะกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กว่า 40 คน โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะครอบคลุมประเด็นแนวทางการดำเนินงาน ตามประเด็นการพิจารณา GAP ที่ยังขาดใน SO3 ซึ่งสิ่งที่ส่วนงานต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการขับเคลื่อน และสิ่งที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุน / ดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นการเสนอแนะ / ข้อคิดเห็น ในแต่ละ Flagships

<u>Flagship 1 : Creative District (ย่านสร้างสรรค์)</u>

KP1. CMU Creative Lanna Center (CMU - CLC) * On Ground

ศูนย์ล้านนาสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางของ Creative District หรือเป็น Center ระดับสากล)

- สร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับล้านนาและเป็น Heritage Trial เพื่อสร้างความเชื่อมโยงจากพื้นที่ คูเมือง นิมมาน และตีนดอย สำหรับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ (Creative Lanna Museum) ซึ่งสามารถต่อยอดให้ชุมชนนำผลิตภัณฑ์มาจำหน่าย เป็นการสร้างรายได้ให้ชุมชน
- ศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนาเป็น Co - CLC ที่ช่วยทั้งในด้าน ฐานข้อมูล ด้านการอนุรักษ์ ด้านศิลปสถาปัตยกรรม ด้านสล่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

KP2. CMU - Digital Creative Space (CMU - DCS) * On Cloud

การสร้างพื้นที่ Open Space ด้านล้านนาสร้างสรรค์ให้กับชุมชน สังคมบนพื้นฐานระบบสารสนเทศ จากต้นทุนของ มหาวิทยาลัยที่สนับสนุน กระตุ้นกระบวนการแนวความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มเป้าหมาย

- สร้างเครือข่ายชุมชนสร้างสรรค์ต่อยอดจาก 7 Wonders of Lanna Heritage และ 7 Signatures of Lanna Gastronomy มาจัดกิจกรรมภายใต้ CLC / DCS
- สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ Digital Platform ได้แก่
    - Lanna in the World ภาษาเมืองสู่ภาษาโลก ข่วงแปลวรรณกรรมล้านนา / เรื่องเล่า /ประวัติศาสตร์ล้านนา เป็นภาษาอังกฤษที่สามารถให้คนเข้าถึงได้
    - ตำรายาล้านนา แพทย์พื้นบ้าน องค์ความรู้จากเอกสารโบราณล้านนา พับสา ใบลาน จารึก
    - ศูนย์สารสนเทศล้านนา เพื่อสนับสนุนล้านนาสร้างสรรค์ (Lanna Knowledge และ Lanna Wisdom)

KP3. CMU – Physical / Digital Creative District (CMU - DCD)

(เกิดเครือข่ายร่วมกันบนฐานข้อมูลดิจิทัล ซึ่งขยายผลจาก CMU Digital Creative Space เกี่ยวกับล้านนาสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านการขับเคลื่อนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีนักศึกษา นักวิจัย คณาจารย์ และชุมชน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลไกนี้)

- สร้าง Sub - Creative Lanna Space ที่ใกล้ชิดกับชุมชน เชื่อมเครือข่ายและผลงานสู่ CL
- พัฒนา Creative Economy Intelligence Agency สนับสนุน CLC และ DCS
- Learning City การสร้างการเรียนรู้ท้องถิ่น (local study) แก่เยาวชนและสร้างการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาเมืองและชุมชน
- กิจกรรมที่ขับเคลื่อนย่านสร้างสรรค์
    - กิจกรรมเครือข่าย Digital Economy Artisan Network มุ่งเน้น New Economic Opportunity เช่น Digital Arts และ NFT ต่อยอดกิจกรรม NFT Chiang Mai Arising เพิ่มมูลค่างานศิลปะและงานสร้างสรรค์
    - เทศกาลดนตรีล้านนา โดยสร้างเครือข่าย ชุมชน ศิลปินนักดนตรีล้านนาเดิม และล้านนาร่วมสมัย - การท่องเที่ยว เช่น จัดเส้นทางท่องเที่ยว อบรมมัคคุเทศก์ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี การท่องเที่ยววัฒนธรรม การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวโดยชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Flagship 2 : Creative Entrepreneurship (ผู้ประกอบการสร้างสรรค์)

KP4. CMU - Creative Design Lab (CMU-CDL)

- พัฒนา Creative Economy Idea Lab ร่วมกับ CMU - CDL เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มทางเศรษฐกิจเพื่อหาโอกาสทางธุรกิจในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สนับสนุนการใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัย และ เป็นแหล่งข้อมูลของนักธุรกิจและนักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ

KP5. CMU - Creative Startup Incubation (CMU-CSI)

- LANNA creative cultural playground learning space for All. (online - offline - onlive.)

KP6. CMU - Creative Innovation Platform (CMU-CIP)

- เชื่อมโยงดิจิทัลโค้ช ที่คณะดำเนินการกับ ETDA เพื่อมาช่วยพัฒนา E-commerce Platform ทำงานร่วมกับชุมชน
- พัฒนา Creative Economy Innovation Platform เชื่อมโยงข้อมูลเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับผู้ประกอบการ และนักลงทุน อาทิ
    - การออกแบบคาแรคเตอร์ แอนนิเมชั่น ของเล่นและของที่ระลึกที่มีความคิดสร้างสรรค์และใช้สื่อสารประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรประกอบต่างๆ ของล้านนาสร้างสรรค์
    - ต่อยอดการออกแบบนวัตกรรมเพื่อผู้สูงอายุโดยเน้นการต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การออกแบบอุตสาหกรรม
    - Lanna Gastronomy อาหารท้องถิ่นปลอดภัย โดยเฉพาะอาหารที่มาจากเนื้อสัตว์ เช่น เนื้อไก่พื้นเมืองประดู่หางดำ ทำเป็นอาหารฟิวชั่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Flagship 3: Creative Branding & Enterprise (การสร้างแบรนด์สร้างสรรค์)

KP8. CMU – Creative Brand Strengthening (CMU-CBS)

- กำหนดความหมายของ communities ชุมชนที่มีความหลากหลายและสะท้อนความร่วมสมัยที่แท้จริงในปัจจุบัน เช่น ล้านนาไม่ได้มีแค่คนในชุมชน (ย่าน, Area) แต่รวมถึง Digital Nomad และผู้ที่อพยพเข้ามาในล้านนา (ชาวล้านนาใหม่หรือผู้อพยพเข้ามา) รวมทั้งชาวล้านนา Young Generation และใช้ Knowledge and Innovation management ไปสกัดความรู้ ความต้องการ หรือ ศักยภาพของประชากรกลุ่มนี้ที่จะมาเป็นโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ
- Young blood Lanna Organizer
- สร้างผลิตภัณฑ์และแบรนด์ที่มีอันลักษณ์บรรจุมรดกทางวัฒนธรรมและความหลากหลายเฉพาะตัว เช่น นวัตกรรมสุราล้านนา โดยใช้ผลผลิตพื้นฐานในท้องถิ่น และความเชี่ยวชาญผู้ประกอบการท้องถิ่น
- Lanna Business History Database - สร้างข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจโดยเชื่อมกับภาคเอกชน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลร่วมระหว่าง partner ฝ่ายต่าง ๆ ในการสร้างแบรนด์ล้านนา ในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับบริษัทระดับชาติและนานาชาติ

KP9. CMU – Creative Enterprise and Venture

- พัฒนา Startup ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งในด้านการผลิตภาพยนตร์ หรือ Econ Startup Club
- ผลักดันให้ชุมชนเข้มแข็ง จากการบ่มเพาะกลุ่มที่สนใจพัฒนาเมืองรุ่นใหม่ๆ ต่อยอดจากทุนทางสังคมของชุมชนและเมืองของตนเองในอนาคต แบบ Non-profit organization
- ส่งเสริมการรับรู้ผ่านงานด้านท่องเที่ยวเชิง education tourism บริษัทนำเที่ยว ให้เกิดประสบการณ์ร่วม และศูนย์หรือพิพิธภัณฑ์วิถีล้านนา
- สร้างแบรนด์ผ่านความเป็นอาหารท้องถิ่น อาหารฟิวชั่น ผ่านความเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็น social enterprise
- สร้าง Entrepreneurs ด้านการรักษาด้วยตำรับยา ตำราแพทย์ล้านนา สมุนไพร แพทย์พื้นบ้านที่สืบทอดภูมิปัญญาล้านนา
- พัฒนา Brand สินค้าชุมชนสร้างสรรค์ผลกระทบสูง 7 Wonders ต่อยอดสู่พาณิชย์

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

KP10. Creative Lanna Branding Global Extension

- พัฒนา Creative Economy Idea Lab ร่วมกับ CMU - CDL เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มทางเศรษฐกิจเพื่อหาโอกาสทางธุรกิจในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สนับสนุนการใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัย และ เป็นแหล่งข้อมูลของนักธุรกิจและนักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ

KP11. SO – Collaboration

- เชื่อมโยงดิจิทัลโค้ช ที่คณะดำเนินการกับ ETDA เพื่อมาช่วยพัฒนา E-Commerce Platform ทำงานร่วมกับชุมชน
- พัฒนาหลักสูตร Brand Storytelling Design ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากเอกชน
- ประสานงานเชื่อมโยงกับ AVPN ในการทำ Social Finance สนับสนุน โครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- พัฒนากลไกบริหารจัดการ Crowd funding ด้วย Social Finance ผ่านกลไก Impact Management ภายใต้ SDG Framework
- สร้าง Community Engagement มีความร่วมมือทั้งในด้านของการพัฒนาพื้นที่ ความเป็นอยู่ของชุมชน รวมไปถึงการแชร์ความรู้ของผู้สูงอายุผ่านกิจกรรม สร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน

สิ่งที่ส่วนงานอยากทำ และสิ่งที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุน / ดำเนินการ

สามารถสรุปเป็นแต่ละประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. งบประมาณ (Budget) สนับสนุนโครงการนำร่องและโครงการต่อยอดของส่วนงาน

- โครงการพลิกฟื้นเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นบนฐานทรัพยากรของชุมชน (สำนักงานบริการวิชาการ)
- 7 Wonders / 7 Signatures / NFT ไปขยายผลต่อ : คณะเศรษฐศาสตร์ได้ใช้งบประมาณรายได้คณะ ฯ นำร่อง กิจกรรม CLC - Economy เพื่อนำร่องกิจกรรมที่สนับสนุน เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (คณะเศรษฐศาสตร์)
- สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาโครงการต่อเนื่องจากโครงการเดิม สนับสนุนด้านสถานที่การประกอบการทดลอง Dummy Company สำหรับนักศึกษา สนับสนุนแพลตฟอร์มออนไลน์หรือ Metaverse เพื่อประกอบการออนไลน์ (วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- สนับสนุนการลงพื้นที่สำรวจในชุมชนต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์ และสืบค้นองค์ความรู้ล้านนาที่สำคัญใกล้สูญหาย เช่น ตำรายาสมุนไพร อาหาร งานช่างฝีมือ และสนับสนุนอัตรากำลังผู้เชี่ยวชาญในการปริวรรตเอกสารโบราณ เพื่อไขความรู้ในอดีตที่กำลังจะสูญหาย ให้บันทึกไว้เพื่อการนำไปต่อยอดในอนาคต (สถาบันวิจัยสังคม)
- การสนับสนุนงานวิจัยที่ทำกับเมือง เพื่อเพิ่มอำนาจ (Empower) ต่อรองกับหน่วยงานภาครัฐที่เข้มแข็งสนับสนุนงบลงทุน
- สร้างอาคารศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนาส่วนต่อเติมภายในคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) เพื่อขยายการรองรับกิจกรรมตามภารกิจของความเป็นศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนาให้มากขึ้น (ศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนา)

2. Facility Platform

- Networking Platform
- Platform การทำงานแบบ Multidisciplinary
- Platform บ่มเพาะนักศึกษา อาจารย์ ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละส่วนงาน

3. อัตรากำลัง

- สนับสนุนการจ้างบุคลาการปราชญ์ล้านนาในการแปลเอกสารโบราณล้านนาในคลังข้อมูลที่มหาวิทยาลัยมี และถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นใหม่ เนื่องจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญปัจจุบันเหลือน้อยลง
- อัตรากำลังเพื่อพัฒนา Software, Animation และ Game เพื่อสนับสนุนในหัวข้อ Soft Power เกี่ยวกับล้านนาสร้างสรรค์ ที่เป็นเอนิเมชั่นและเกม (วิทยาลัยศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี)
- อัตรากำลัง หรือ ทุนวิจัยแบบ fellowship ที่ให้ผู้รับทุนมาทำงานภายใต้ศูนย์วัฒนธรรมศึกษาและเมืองร่วมสมัย คณะสังคมศาสตร์

4. Policy

- **งานวิจัย**
    - การสนับสนุนงานที่ไม่สร้างรายได้ แต่เป็นงานเบื้องหลังที่เป็นฐานของการเกิดผลงานสร้างสรรค์ แต่งานเหล่านั้น เป็นส่วนที่สืบสานวัฒนธรรมล้านนา ซึ่งงานบางงานอาจจะไม่เห็นผลในช่วงแรก แต่อาจจะมีผลในระยะยาว

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- **กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการเงิน**
    - ปลดล็อคระบบงานเดิม โดยลดภาระงานของส่วนงานวิชาการขนาดเล็ก ในการจัดทำเอกสารและการรายงานข้อมูลต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น เพื่อสามารถดำเนินงานวิชาการที่เกิดผลลัพธ์ได้เต็มศักยภาพ
    - ลดขั้นตอนการเบิกจ่ายภายใน ซึ่งมีความยุ่งยากเรื่องกฎระเบียบการเงินในคณะ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างยิ่งในการทำงาน
    - การสนับสนุนเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ค่าตอบแทน ที่สอดคล้องกับ อุตสาหกรรมจริง (ค่าตอบแทนอัตรามหาวิทยาลัย ไม่สะท้อนค่าตอบแทนในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์) ทำให้ไม่สามารถ ดึงดูด ผู้ประกอบการมืออาชีพ มาทำ Co - Project ร่วมกัน
- **กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับบุคลาการ**
    - แก้ไขเรื่องคุณสมบัติของอาจารย์พิเศษเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรจากภาคอุตสาหกรรมมาเป็นอาจารย์พิเศษ รวมถึงคุณสมบัติบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าร่วมสอนในระดับอุดมศึกษา เช่น ต้องจบระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ
- **จัดตั้งส่วนงานใหม่ / Sandbox**
    - สนับสนุนการจัดตั้งสำนักข่าวอ่างแก้ว ทั้งเรื่องบุคคล งบประมาณ เพื่อให้เป็นสำนักข่าวที่มุ่งนำเสนอเรื่องราวของชุมชนคนล้านนา ท้องถิ่นภาคเหนือ ผ่านการนำเสนอสื่อแบบ Convergence
    - มีการสร้าง Sandbox หรือระบบในการก่อตั้งบริษัท Startup ในมหาวิทยาลัยที่มีขั้นตอนที่ง่ายกว่าปัจจุบัน

ความเห็นภาพรวม

1. แผน ฯ มี GAP เรื่อง ล้านนาคดีเดิมและวิถีล้านนาเดิม วิถีชีวิต จิตใจ พุทธศาสนา ที่ยังไม่ได้นำเอามาอนุรักษ์ การสร้างชุมชนอาจทำได้ในลักษณะ Faculty to Community ให้คณะทำงานสู่ชุมชนเป็นต้นแบบในการอนุรักษ์วิถีชีวิตล้านนา มรดกวิถีทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ให้ยังคงอยู่และสืบสานต่อทางวัฒนธรรม

2. แผน ฯ มี GAP เรื่องการพิจารณาตัวชี้วัดความสำเร็จในเชิงการสื่อสาร (Communication Effectiveness) เช่น Awareness, Engagement เพราะบางโครงการอาจไม่ได้เป็นโครงการที่สร้างผลกระทบเชิงรูปธรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 4 SO4(1): Education Platform สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการจัดการศึกษา

โจทย์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะยกระดับความสามารถในการรับเข้าให้ได้ผู้เรียนที่มีความเหมาะสมได้อย่างไร?

ประธานกลุ่ม

ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กภ.ทศพร พิชัยยา)

Facilitator

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธ์ สกุลช่างสัจจะทัย คณะวิศวกรรมศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พร้อมพงศ์ สุกัณศีล วิทยาลัยศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี
3. รองศาสตรจารย์ ดร.ปรารถนา ใจผ่อง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการศึกษาตลอดชีวิต

****

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในฐานะที่เป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษา จะต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต มหาวิทยาลัยกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านการจัดการศึกษา คือ การลดลงของจำนวนผู้เรียนมหาวิทยาลัย เนื่องจากการเกิดใหม่ของประชากรที่มีแนวโน้มลดลง และการพ้นสภาพนักศึกษาเมื่อผ่านไป 1 ปี (ร้อยละ 30) จึงเป็นที่มาของการตั้งคำถามว่ามหาวิทยาลัยมีระบบการรับเข้าที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไรก็ตามยังมีด้านที่เป็นโอกาสของมหาวิทยาลัยด้วยเช่นกัน คือ การมีผู้ลงทะเบียนเรียนในวิทยาลัยการศึกษาตลอดชีวิตถึง 115,000 คน โดย 44,000 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับประกาศนียบัตรแล้ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้มหาวิทยาลัยจะเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญ แต่ก็ยังมีโอกาสใหม่ ๆ ที่เกิดจากการพยายามปรับตัวในช่วงเวลาที่ผ่านมา

ทั้งนี้ จากการการทบทวนอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นการรับเข้าของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเข้า 3 ประการ ที่มหาวิทยาลัยต้องทำให้เกิดความสมดุล ไม่ให้ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งมีมากหรือน้อยเกินไป ได้แก่

<u>ปริมาณ</u> จำนวนนักศึกษา / ผู้เรียน ต้องมีความเหมาะสม การมีจำนวนการรับที่สอดคล้องกับทรัพยากร และความสามารถในการบริหารจัดการของแต่ละหลักสูตร

<u>คุณสมบัติ</u> นักศึกษา / ผู้เรียน จะต้องมีความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับหลักสูตร

<u>ทัศนคติ</u> นักศึกษา / ผู้เรียน จะต้องมีความสนใจ และความต้องการที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตร

ภาพที่ 25 : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเข้า

ประเด็นการยกระดับความสามารถของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการรับเข้าเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีความเหมาะสมนั้น สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายโดยมีกรอบในการพูดคุย ดังนี้

ภาพที่ 26 : กรอบการอภิปราย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการอภิปรายตามกรอบข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ประเด็นที่ส่วนงานต้องการทำ

- หลักสูตร
  - การพัฒนาหลักสูตรใหม่ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ที่เป็นการพัฒนาทั้งในด้านของเนื้อหาของหลักสูตร และรูปแบบการเรียนการสอน
  - การพัฒนาหลักสูตรใหม่ ที่มีการผสมผสานความรู้ข้ามสาย
  - การพัฒนาหลักสูตรใหม่ ที่มีการพัฒนาหลักสูตรที่เรียนควบคู่ (ปริญญาตรีใบที่ 2)
  - การพัฒนาหลักสูตรเดิม โดยการเสริมทักษะที่จำเป็นให้กับผู้เรียน เพื่อให้สามารถออกสู่ตลาดได้อย่างมีคุณภาพ เช่น data analytics, soft skill เป็นต้น
- กระบวนการรับเข้า มีการเพิ่มความหลากหลายของช่องทางการรับเข้า โดยกำหนดรูปแบบการสมัครที่มีความหลากหมายมากขึ้น และเปิดรับนักศึกษาปริญญาตรี ในภาคการศึกษาที่ 2
- การตลาดและลูกค้าสัมพันธ์
  - Soft Power การใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม คุณค่าทางสังคม เพื่อจูงใจให้มาเรียน
  - Early Exposure การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมา สัมผัสกับหลักสูตรก่อนการตัดสินใจ
  - ลูกค้ากลุ่มใหม่ การแสวงหาลูกค้ากลุ่มใหม่ (เช่น พื้นที่อื่น หรือ กลุ่มอายุอื่น) และการสร้างคู่ความร่วมมือ

2. ประเด็นสิ่งที่ต้องการให้มหาวิทยาลัย / คณะ / หน่วยงานสนับสนุน

- การมีฟังก์ชันการทำการตลาดเชิงรุกของมหาวิทยาลัย
  - มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลจัดการเรื่องการตลาดอย่างเป็นระบบ
  - มีการใช้ข้อมูลมาสนับสนุนการทำการตลาด ทั้งการเชื่อมโยงข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปสู่การออกแบบกลยุทธ์
- การสนับสนุนเชิงนโยบายเพื่อให้มีหลักสูตรแนวใหม่
  - มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำในการจัดทำหลักสูตรรูปแบบใหม่
  - มีกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว เช่น การเติมเต็ม soft skill
  - การใช้ Lifelong Education ควบคู่ไปกับหลักสูตรที่มีอยู่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 4 SO4(2) : Education Platform สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการจัดการศึกษา

โจทย์: **มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะก้าวข้ามหลักสูตรตามความสามารถของผู้สอน สู่ความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างไร?**

ประธานกลุ่ม

ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงศ์ เนียมทรัพย์)

Facilitator

1. รองศาสตราจารย์ นพ.อนวัช วิเศษบริสุทธิ์ คณะแพทยศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.อานันท์ สีห์พิทักษ์เกียรติ ศูนย์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉราพร ศรีภูษณาพรรณ สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. นางอัจฉรา ศรีพลากิจ กองพัฒนานักศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรถือเป็นหัวใจหลักของมหาวิทยาลัย จากการทบทวนถึงแนวโน้มสำคัญของโลก ทำให้เห็นถึงแนวโน้มสำคัญบางประการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่ว่าจะเป็นทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร อนาคตของงาน การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม การขยายตัวของความเป็นเมือง แนวโน้มเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถตอบโจทย์ของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันและในอนาคต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านการจัดการศึกษา เช่น จำนวนผู้เรียนที่ลดลง การแข่งขันที่สูงขึ้น ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายที่มหาวิทยาลัยกำลังเผชิญอยู่ได้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้จัดทำแผนการศึกษา ฯ ระยะที่ 13 ในแผนกลยุทธ์ SO4 สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการจัดการศึกษา (Education Platform) มีโจทย์สำคัญ คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะก้าวข้ามหลักสูตรตามความสามารถของผู้สอน สู่ความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างไร ซึ่งกลุ่มได้ร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อุปสรรคของการพัฒนาหลักสูตร

1. Customer Focus : Design UVP การสร้างความโดดเด่นให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่โดดเด่นกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ซึ่งประเด็นสำคัญ คือ ระบบการสนับสนุนผู้เรียน และการสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียน ตัวอย่างเช่น

- การทดลองเรียนก่อน เพื่อดูว่าตอบโจทย์หรือไม่ เมื่อเรียนแล้วสามารถใส่ประวัติใน Portfolio สำหรับสมัครเรียนต่อได้
- นำ VOC จากผู้เรียน มาออกแบบ Customer Focus ตามพฤติกรรมของผู้เรียน
- Experience Focus - Data Driven
- Model การปรับหลักสูตรยืดหยุ่น คล่องตัว
- การสร้างจุดเด่น หลายศาสตร์ หลายปริญญา

2. Ecosystem : CMU Support ขาดหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ที่จะเป็นศูนย์รวมของข้อมูลหลักสูตรของทั้งมหาวิทยาลัย ละเป็นส่วนสำคัญในการช่วยส่วนงานในการประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่าย เพราะเนื่องจากแต่ละส่วนงานอาจมีทรัพยากรไม่เท่ากันและไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเช่น

- ความร่วมมือเครือข่าย กับ โรงเรียน Reskill – Upskill คุณครู
- ความร่วมมือ กับหน่วยงานใช้บัณฑิต
- การสร้าง Collaboration ทำได้เลย ไม่ต้องลงทุน
- การสร้าง Ecosystem โรงเรียน – มหาวิทยาลัย – ตลาดแรงงาน
- Partnership with Expert : Brain Power
- การสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการ

3. CMU Support

- งบสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมสำหรับการพัฒนา Multidiscipline
- หลักสูตรแย่งผู้เรียนกันเอง
- การสนับสนุนจากส่วนกลางอย่างเป็นรูปธรรม
- การพัฒนาระบบการบริหารบุคคล เพื่อพัฒนาทักษะคณาจารย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. Regulation – Change ASAP

- การปรับปรุงกฎระเบียบด้านหลักสูตรให้มีความชัดเจน เช่น ค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม กฎระเบียบที่รองรับหลักสูตรร่วม เป็นต้น
- เล่มหลักสูตรเป็นตัว Blockage

5. New CMU : Work System CRM การจัดตั้งหน่วยงากลางสนับสนุนในด้านการตลาดและระบบสนับสนุนผู้เรียน เช่น

- Intelligent Unit Support ข้อมูล VOC, VOS, ตลาด
- เด็ก Inter, Bilingual ไม่มีหน่วยงานสนับสนุน
- ขาดหน่วยงานกลางดูแลผู้เรียนตลอดวงจรชีวิต

6. GE is Key Opportunity

- GE is Key Opportunity
- Multidisciplinary ผ่าน GE ที่ได้ Degree
- Value Added GE – Degree – Customer ต้องการ

Key Enablers – CMU

จากอุปสรรคทั้ง 6 ด้านในหัวข้อข้างต้น กลุ่มได้ร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อให้สามารถตอบโจทย์การก้าวข้ามหลักสูตรตามความสามารถของผู้สอน สู่ความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยสรุปมี 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การสื่อสารไปยังส่วนงานในระดับกลาง เช่น หัวหน้าภาควิชา ประธานหลักสูตร เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือ

2. การสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมจากสวนกลาง เช่น การดูแลนักศึกษาต่างชาติ นักเรียนมัธยม การหาข้อมูลด้านลูกค้าและตลาด เป็นต้น

3. โครงสร้าง หน่วยงาน ที่สนับสนุนทิศทางของหลักสูตรในอนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

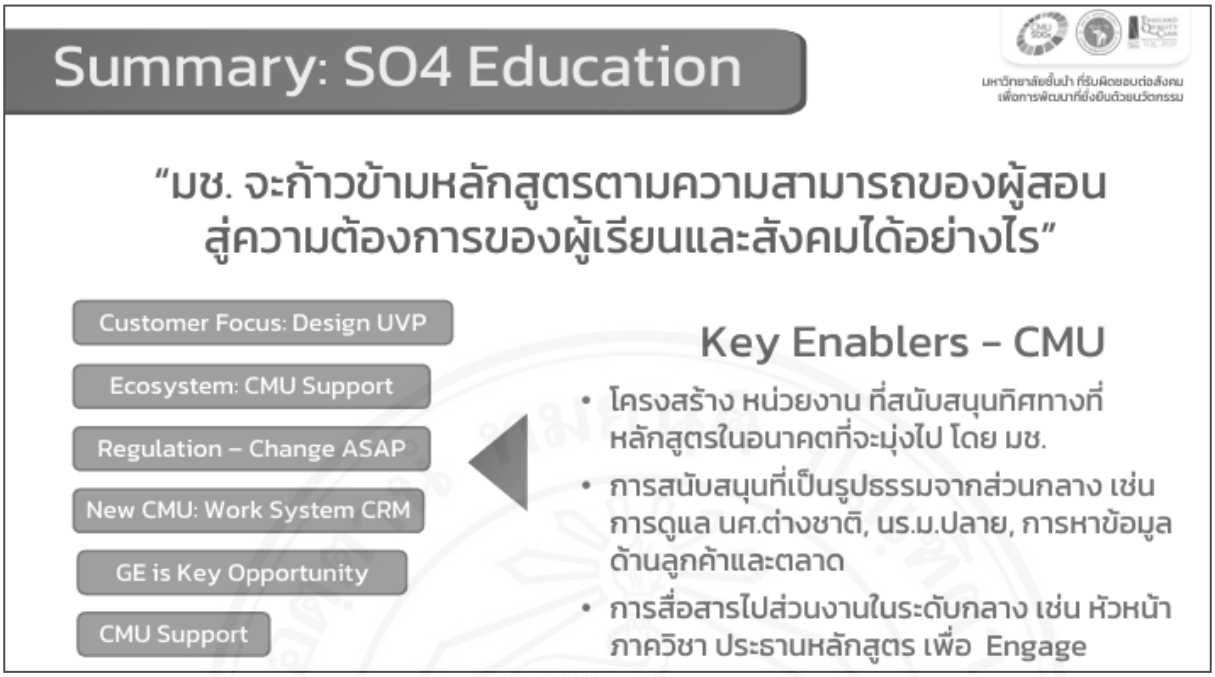

ภาพที่ 27 : Key Enablers – CMU

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 6 SO5 : **Research and Innovation Platform สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการวิจัยและนวัตกรรม**

โจทย์ : **เพื่อสร้างงานวิจัยพื้นฐาน วิจัยขั้นแนวหน้า วิจัยเชิงลึก รวมไปถึง การนำไปสู่การสร้างประโยชน์ และนวัตกรรม ที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต้องปรับปรุงห่วงโซ่แห่งคุณค่าในการดำเนินการอย่างไร?**

ประธานกลุ่ม

รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ สิงหราชวราพันธ์)

Facilitator

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญานุภาพ อานันทนะ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพล เล็กสวัสดิ์ สำนักงานบริหารงานวิจัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา บุณโยดม ศูนย์วิจัยวัสดุศาสตร์

กลยุทธ์ SO5 Research and Innovation Platform มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ประโยชน์จากการต่อยอดฐานความเข้มแข็งของงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสร้างระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการสร้าง

นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมหลากหลายสาขาความเชี่ยวชาญและตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ของภาคเหนือและของประเทศ มีการสร้างบรรยากาศของการเป็นมหาวิทยาลัยแห่งนวัตกรรม การเสริมสร้างศักยภาพของนักวิจัยภายในมหาวิทยาลัย ให้สามารถรองรับกับพลวัตรของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว มีการเชื่อมต่อระบบการศึกษากับการพัฒนางานวิจัยชั้นแนวหน้าและงานวิจัยเชิงลึก เพื่อให้มีกำลังคนที่มีทักษะในด้านนั้น ๆ เข้าสู่ระบบการสร้างนวัตกรรมในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืนต่อไป โดยการขับเคลื่อนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในด้านวิจัยและนวัตกรรมนี้ จะสอดคล้องกับโปรแกรมเรือธง (Flagship Program) 4 โปรแกรม ได้แก่ Frontier & Deep Tech Research, Global Partnership, Open-Innovation และ Research & IP Utilization การดำเนินการตาม S05: Research and Innovation Platform นี้ จะผลักต้นให้ผลประเมิน SDG1 : No Poverty, SDG9 : Industry, Innovation, and Infrastructure ให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีอีก 1 โปรแกรมเรือธงที่เป็นโปรแกรมร่วม SO 1, 2.4 และ 5 คือเรื่อง PM2.5 & Other Pollutant Related NCDs from Field to Cell to Bedside เป็นการดำเนินการตามแผน CMU Reinventing University การดำเนินการตามโปรแกรมเรือธงนี้

จะผลักดันให้ผลประเมิน SDG2: Zero Hunger, SDG3: Good Health and Well-Being, และ SDG13: Climate Action ให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

SO5 Research and Innovation Platform สร้างงานวิจัยพื้นฐาน วิจัยขั้นแนวหน้า วิจัยเชิงลึก รวมไปถึง การนำไปสู่การสร้างประโยชน์และนวัตกรรม ที่เป็นเลิศได้กำหนด 4 Flagship, 11 Key Projects และ 16 Key Results รายละเอียดดังแสดงในตาราง

SO5 : Research and Innovation Platform	2566	2567	2568	2569	2570
Flagship 1: Frontier & Deep tech	**KP1: Frontier Research & Deep Tech Boost Up** KR1: Scopus Q1/Q2, Q1 top 25%, Top 1% Journal in the field, Q1 Key SDGs **KP2: Research to Technology Transformation** KR2.1: > 200 Recruited Tech KR2.2: > 60 Identified Tech		**KP3: Pre-Tech Incubation Program** KR3.1: > 30 Pre-Tech	**KP4: Translational Cutting-edge R&D and Full Tech Enhancement** KR4.1: > 15 Tech Upgraded	
	Preparing State • Re-profile Center of Excellence • Strengthen Central Laboratory with Cutting-Edge Research Equipment • Support Research Collaboration and International Partnerships				
Flagship 2: Global Partnership	**KP5: Re-activate High Potential International MOU** KR5.1: > 20 Re-activated MOU KR5.2: > 20 Initiatives KR5.3: > 10 International Projects		**KP6: Active Approach for New Global Partners Collaboration** KR6.1: > 10 New Global Partners KR6.2: > 5 Global Projects		
Flagship 3: Open-Innovation	**KP7: Global-CMU Open Innovation Initiative** KR7.1: > 1,000 Research > 1,000 Researchers	**KP8: CMU Open Innovation Supporting Platform** KR8.1: > 300 Open Innovation Projects			
Flagship 4: Research & IP Utilization	**KP9: Proactive IP Management System** KR9.1: > 300 IP Registrations KR9.2: > 800 IP Analysis Services				
	KP10: New Research Commercialization & Tech Transfer Program Including Social Innovation KR10.1 : > 120 Commercialization Research & Tech Transfer and Social Innovation				
	KP11: Entrepreneurial University Program KR11.1: > 165 Startups				

ตารางที่ 11 : SO5 Research and Innovation Platform (Flagship)

ทั้งนี้ มุ่งหวังว่าจะสามารถตอบโจทย์ CMU New S - Curve ของมหาวิทยาลัย 3 ด้าน คือ

1. ด้าน Open Innovation Ecosystem
2. ด้าน CMU New Venture
3. ด้าน Innovation University

โดยกลุ่มที่ 6 : SO5 Research and Innovation Platform มีผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็นจากบุคลากร ทั้งกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนกว่า 90 คน มีผลการระดมความคิดเห็น ครอบคลุมประเด็นแนวทางการดำเนินงาน การสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการจัดการศึกษา โดยมี Gap ที่ยังขาดในแต่ละ SO สิ่งที่ส่วนงานอยากทำ และสิ่งที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุน / ดำเนินการ ดังนี้

1. โปรแกรมสนับสนุน กรณีของการทำวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัย / สถาบันระดับโลก
2. การทำความเข้าใจ / สร้าง Guideline ในเชิงปฏิบัติสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างงานวิจัย เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความถูกต้อง

3. การสร้าง Research Center สำหรับเทคโนโลยีเฉพาะทางที่เป็นส่วนกลาง เพื่อให้สหสาขาทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิผลและยั่งยืน

4. ควรมีกลไกสนับสนุนพิเศษสำหรับกรณีของการตีพิมพ์ผลงานวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัย / สถาบันระดับโลก รวมถึงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและคุ้มค่า

5. การทำระบบที่ช่วย Matching เอกชนเพื่อร่วมกันขอทุนจากแหล่งทุนที่กำหนดให้มีเอกชนร่วมลงทุนในโครงการด้วย

6. การทำระบบส่งเสริมให้นักศึกษาปริญญาตรีที่มีความสามารถในการทำวิจัยสูงเข้าสู่ระบบการเรียนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

7. การทำความร่วมมือกับบริษัทหรือการตั้งบริษัทสตาร์ทอัพผลักดันให้บัณฑิต (โดยเฉพาะในระดับปริญญาโทและเอก) ที่จบไปมีอาชีพและได้ใช้ทักษะความรู้ที่ได้เรียนมา

8. การทำงานเชิงรุกในการเข้าพบแหล่งทุนเพื่อขอรับการสนับสนุนเป็นชุดโครงการขนาดใหญ่ภายใต้กรอบการวิจัยพัฒนาที่แหล่งทุนมุ่งเน้น

9. การสร้างกลไกการนำผลงานวิจัยหรือทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ไปสู่การต่อยอดอย่างเป็นรูปธรรม

10. การหาช่องทางส่งเสริมให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยได้เป็น Editor ของวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

11. การส่งเสริมให้คนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าไปมีส่วนเป็นอนุกรรมการ / กรรมการของแหล่งทุนต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

12. การสร้าง Research and Innovation Club ที่สร้างความสัมพันธ์กันได้อย่างแท้จริง

13. กลไกการช่วยเหลือเรื่องการสำรองเงินเพื่อดำเนินโครงการวิจัย

14. Flagship ที่ 1 ควรพิจารณาถึงประเด็นของ Frontier Research เชิงสังคมที่สร้างผลกระทบสูง

15. การสร้างความเข้าใจในการเป็นเจ้าของผลงานวิจัย Bayh Dole Act

16. การเพิ่มงบประมาณสนับสนุน COE พร้อมกับการทบทวนภารกิจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มที่ 7 :ร่วมคิดพิชิตปัญหา PM 2.5 : จากวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมถึงปัญหาสังคมเชิงโครงสร้าง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะรวมพลังสร้างข้อเสนอเชิงนโยบาย ผลักดันการดำเนินงาน และใช้องค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันได้อย่างไร? (PM2.5 HACKATHON)

ประธานกลุ่ม

ผู้ช่วยอธิการบดี (อาจารย์ไพสิฐ พาณิชย์กุล)

ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.พรชัย วิสุทธิศักดิ์

Facilitator

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร จันทระ คณะวิทยาศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร แช่มประเสริฐ คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เศรษฐ์ สัมภัตตะกุล คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ดำเนินการการแก้ปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากฝุ่นควัน PM2.5 และมลพิษอื่น ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การแก้ปัญหาที่ต้นน้ำ คือการจัดการพื้นที่ทางการเกษตร พื้นที่ป่าไม้ เพื่อลดปริมาณการเผาที่ทำให้เกิดฝุ่นควัน การแก้ปัญหาที่กลางน้ำ คือการใช้วิทยาการข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบ ตรวจจับ และวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และการแก้ปัญหาที่ปลายน้ำ คือการสร้างนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ เพื่อรักษาและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีสาเหตุมาจากฝุ่นควัน PM2.5 และมลพิษอื่น ๆ

ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เข้าไปดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดปัญหา PM2.5 ที่หลักในพื้นที่นำร่องจำนวน 2 แห่ง คือ บ้านป่าตึงงามโมเดล อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ และ แม่แจ่มโมเดล อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ได้ดำเนินการมาแล้วกว่า 2 ปี จากการถอดบทเรียนของการดำเนินงานที่ผ่านมานั้น พบว่าปัญหา PM2.5 เป็นปัญหาที่ที่เกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ ที่ส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตรที่มีระบบอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุนในรูปแบบ Contract Farming ส่งเสริมให้ปลูกพืชเชิงเดี่ยวในพื้นที่ขนาดใหญ่ นอกจากนั้นยังพบปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมที่ยังไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการเผา และยังมีความเหลื่อมล้ำทางโอกาส ข้อจำกัดของกฎหมาย เป็นต้น

กล่าวคือ ปัญหา PM2.5 เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน เกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคม และหน่วยงานที่รับผิดชอบที่หลากหลาย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ เป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยมาตรการใดมาตรการหนึ่งเพียงอย่างเดียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำกล่าวปิดการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 เรื่อง “การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ”

โดย ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 ได้เดินทางมาถึงช่วงสุดท้าย เป็นการสัมมนาในหัวข้อ “การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) จากนโยบายสู่การปฏิบัติ” คณะทำงานจัดทำแผนใช้เวลาในการดำเนินการมามากกว่า 1 ปี ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตั้งแต่สภามหาวิทยาลัย คณะกรรมการทุกชุด ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ตลอดจนคณะทำงานที่ประกอบไปด้วยบุคคลทุกช่วงวัย ถือได้ว่าแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 เป็นแผนที่มีความสมบูรณ์ที่สุดแผนหนึ่ง ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการสัมมนาในครั้งนี้ คณะทำงานจะนำไปพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยจะได้ประกาศใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป

แผนพัฒนา ฯ ระยะที่ 13 นี้ เป็นแผนที่ต่อยอดมาจากแผนพัฒนา ฯ ระยะที่ 12 โดยเป็นแผนที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์เชิงรุก 3 ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน ด้านอาหาร สุขภาพ และผู้สูงอายุ และด้านล้านนาสร้างสรรค์ ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้บรรลุเป้าประสงค์ของแผนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ความสำเร็จของแผน เกิดมาจากความร่วมมือร่วมใจกันทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เสมอมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำกล่าวปิดการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 เรื่อง "การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ"

โดย ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 ได้เดินทางมาถึงช่วงสุดท้าย เป็นการสัมมนาในหัวข้อ "การถ่ายทอดแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) จากนโยบายสู่การปฏิบัติ" คณะทำงานจัดทำแผนใช้เวลาในการดำเนินการมามากกว่า 1 ปี ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตั้งแต่สภามหาวิทยาลัย คณะกรรมการทุกชุด ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ตลอดจนคณะทำงานที่ประกอบไปด้วยบุคคลทุกช่วงวัย ถือได้ว่าแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 เป็นแผนที่มีความสมบูรณ์ที่สุดแผนหนึ่ง ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการสัมมนาในครั้งนี้ คณะทำงานจะนำไปพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยจะได้ประกาศใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป

แผนพัฒนา ฯ ระยะที่ 13 นี้ เป็นแผนที่ต่อยอดมาจากแผนพัฒนา ฯ ระยะที่ 12 โดยเป็นแผนที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์เชิงรุก 3 ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน ด้านอาหาร สุขภาพ และผู้สูงอายุ และด้านล้านนาสร้างสรรค์ ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้บรรลุเป้าประสงค์ของแผนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ความสำเร็จของแผน เกิดมาจากความร่วมมือร่วมใจกันทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เสมอมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประมวลภาพ

การสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย ประจำปี 2565

วันที่ 18 – 19 มิถุนายน 2565

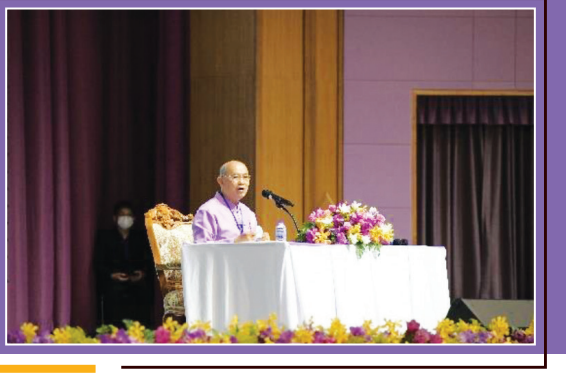

ประมวลภาพ

วันที่ 18 - 19 มิถุนายน 256
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียง

สัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย ประจำปี 2565
เรื่อง การถ่ายทอดแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ระยะที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ
วันที่ 18 - 19 มิถุนายน 2565
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

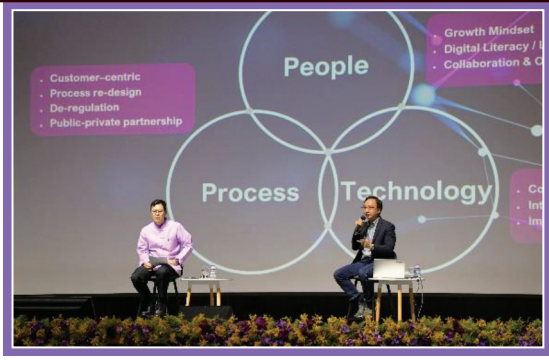
People
Process
Technology
Customer-centric
Process re-design
De-regulation
Public-private partnership
Growth Mindset

ใหม่ : 18 มิถุนายน 2565

SO 1-6
คณะทำงานจัดทำร่างแผน 13

ประมวลภาพ

สัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565
สรุปความเห็นจากการประชุมระดมสมองกลุ่มที่ 5
SO4: Education Platform
สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการจัดการศึกษา
มช. จะก้าวข้ามหลักสูตรตามความสามารถของผู้สอน
สู่ความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างไร
ทีมผู้บริหาร
กลุ่มที่ 5
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

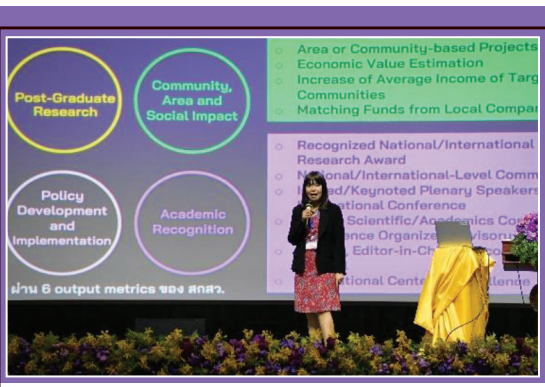
Post-Graduate Research
Community, Area and Social Impact
Policy Development and Implementation
Academic Recognition
Area or Community-based Projects
Economic Value Estimation
Recognized National/International Research Award
ผ่าน 6 output metrics ของ สกสว.

WHAT CMU
HAVE DONE ?

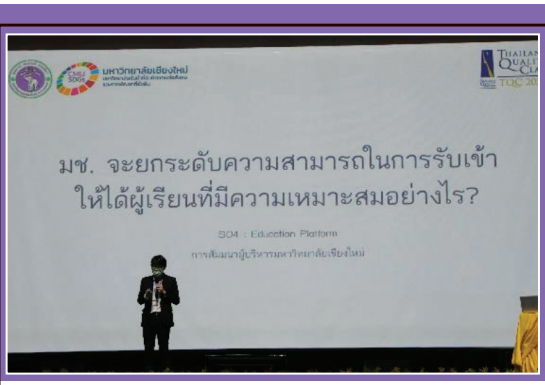
มช. จะยกระดับความสามารถในการรับเข้า
ให้ได้ผู้เรียนที่มีความเหมาะสมอย่างไร?
SO4 : Education Platform

Executive Summary

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สัดส่วนการตอบแบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนามหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 – พ.ศ.2565

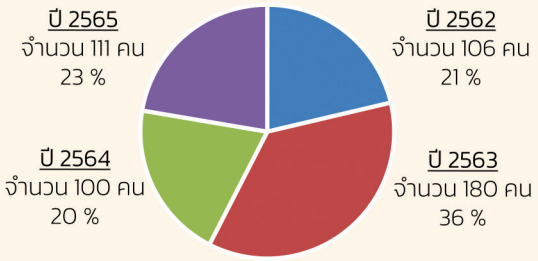

จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 – พ.ศ.2565

- ปี 2562 @โรงแรมเดอะริเวอร์รี เชียงราย = 420 คน
- ปี 2563 @โรงแรมดิเอ็มเพรส เชียงใหม่ = 427 คน
- ปี 2564 @Zoom Online Meeting = 550 คน
- ปี 2565 @ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ = 630 คน

ตารางแสดงข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ต่อหัวข้อการบรรยายในการสัมมนามหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 – พ.ศ.2565

ปีที่จัด	หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (ราย)					จำนวนผู้ตอบ (ราย)	ค่าเฉลี่ย
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ปี 2562	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ "โลกป่วน"	0	0	0	6	100	106	4.94
	การเสวนา หัวข้อ "มหาวิทยาลัยกับการปรับตัวเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลง"	0	1	13	49	43	106	4.26
ปี 2563	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ "SEP for SDGs จากความพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน"	0	2	8	61	109	180	4.54
ปี 2564	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ "การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 13"	0	1	5	40	54	100	4.47
	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ "นโยบายกระทรวง อว. กับแผนการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13"	0	1	10	37	52	100	4.40
	การบรรยาย หัวข้อ "การนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัย ระยะที่ 12"	0	2	3	28	67	100	4.60
	การเสวนา หัวข้อ "การนำเสนอข้อมูลจากคณะทำงานแผนการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13"	0	0	8	35	57	100	4.49
	การเสวนา หัวข้อ "การนำเสนอ (ร่าง)แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยฉบับที่ 13"	0	0	6	28	66	100	4.60
ปี 2565	การบรรยายพิเศษ หัวข้อ "บทบาทสถาบันการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงของโลก" โดย ดร.สันติธาร เสถียรไทย	0	0	4	23	84	111	4.72
	การเสวนา หัวข้อ "DIGITAL TRANSFORMATION องค์กรขนาดใหญ่: ขับเคลื่อนอย่างไรให้เกิดผล" โดย ดร.วิรไท สันติประภพ และ ดร.สุพจน์ เธียรวุฒิ	0	1	4	26	80	111	4.67
	การบรรยาย หัวข้อ "แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)" โดย ศ.ดร.นพ.พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล	1	1	6	27	76	111	4.59
	การบรรยาย หัวข้อ "แผนการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล" โดย ผศ.ดร.ณัฐ วรยศ	4	4	16	41	46	111	4.09

ตารางแสดงข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ต่อหัวข้อการบรรยายในการสัมมนามหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 – พ.ศ.2565

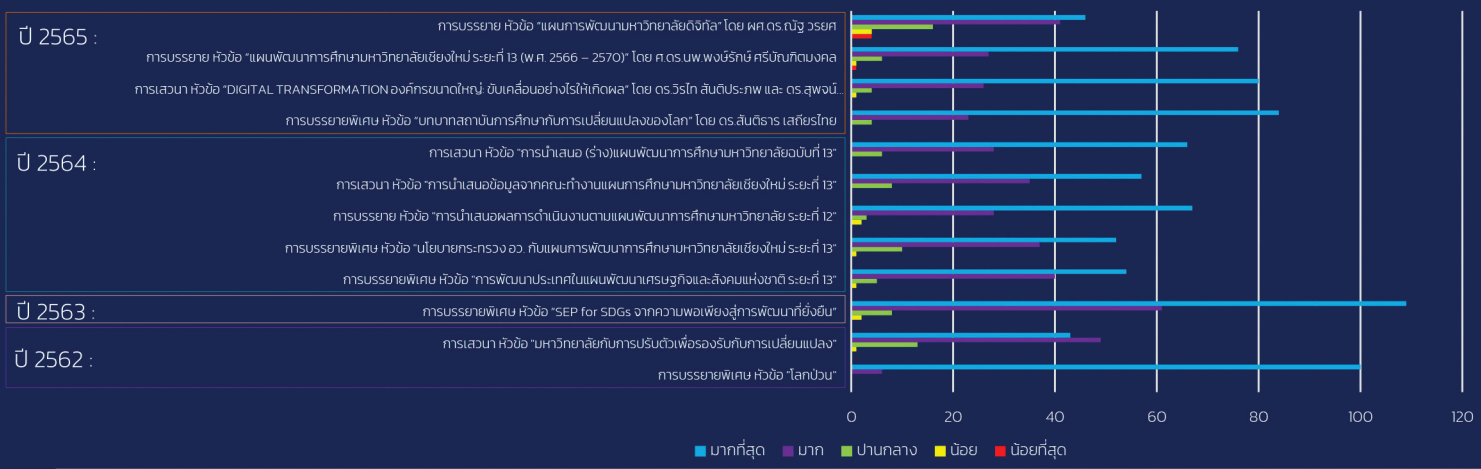

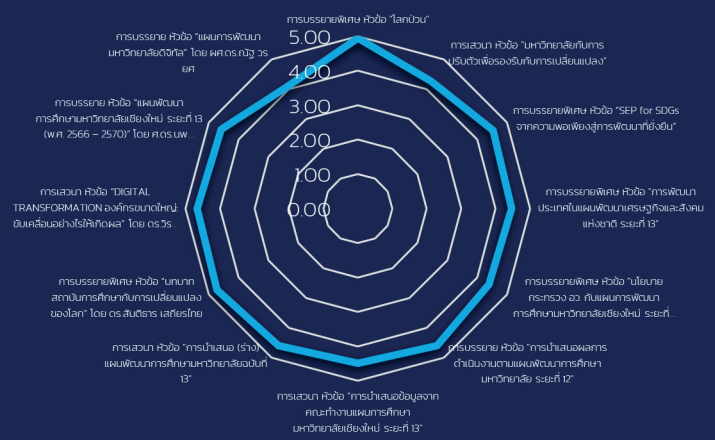

แผนภาพแสดงข้อมูลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ต่อหัวข้อการบรรยายในการสัมมนามหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 – พ.ศ.2565

CMU
CHIANG MAI UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยนวัตกรรม